

BAČKO KLASJE

VJERSKO-INFORMATIVNI LIST

God. XV

br. 34

40 din.

25. XII 1985.

TAJNA ISUSOVE PRISUTNOSTI

Tek što se u eteru crkvenih zbivanja stišše posljednji svečani akordi proslava u čast svete solunske Braće i suzaštitnika Evrope, u Rimu, a u našoj domaćoj Crkvi svečane proslave u čast presvetoj Djevici, koju puk časti pod naslovom "Radosne Bogorodice Bačke", u Baču i Mariji Bistirici, u općoj Crkvi se započinje živjeti u znaku izvanredne Sinode biskupa cijeloga svijeta, a u povodu dvadesete obljetnice II. Vatikanskog koncila.

Što je jesen dublje ulazila u ovu kalendarsku godinu to su radovi na pripremama za Sinodu bivali ozbiljniji i temeljitiji. Mnogi su biskupi posebnim okružnim pismima pozvali svoje vjernike, potakli na molitvu i žrtvu za uspjeh Sinode, jer mi vjernici na taj način mnogo možemo doprinjeti blagotvornom utjecaju ovih zbivanja na život Crkve i čovječanstva. Teolozi širom svijeta pišu članke, daju intervjue, drže predavanja o bilansi svega što se je ovih posljednjih dvadeset godina poslije II. Vatikanskog koncila učinilo u Crkvi i u svijetu, pod njegovim nadahnućem i utjecajem. A kao uvertira u samu Sinodu bio je veliki skup svih kardinala cijele Katoličke Crkve, koji su se, već po drugi put, sastali za služenja ovoga Pape, da rasprave daljnji korak u provođenju reforme Rimske kurije, kako ju je zaželio sam Koncil, a već djelomično proveo i papa Pavao VI. Zatim je uslijedila sama Sinoda sa svojom uobičajenom procedurom. Nakon uvodnog izlaganja kardinala Daneelsa koji je zapravo sažeo svu problematiku, koju su u svojim odgovorima poslale Biskupske konferencije, katolička sveučilišta i druge crkvene ustanove, zavrtio se je globus i sinodalni Oci su gledali radosti i tjeskobe pojedinih mjesnih Crkava, slušajući izlaganja pojedinih sinodalnih otaca, u Papinoj prisutnosti. Isus koji je svoju prisutnost obećao onima koji se u njegovo ime sabiru, po ljubavi sinodalnih otaca i Pape biva prisutan na Sinodi i zato se klima u sinodalnoj auli mijenja. Prosvijetljeni Duhom Svetim oci dobivaju nova svjetla potrebna za život i rast Crkve po svijetu, zato tonovi u "malim krugovima", tj. u jezičnim skupinama bivaju sve konstruktivniji i optimističkiji, dok se sve snagom Papine karizme ne prelije u jedan dokument koji će kao ohrabrenje poći u sve slojeve Crkve, da ona zaživi novom snagom proljeće koje je Koncil zacrtao i navijestio.

Kada bi netko postavio pitanje, što je najveća novina koju je Koncil imao navijestiti Crkvi i svijetu, mogli bismo reći da je najznačajnija poruka koju je Koncil otkrio u

vjekovnom blagu vjerovanja Crkve upravo Isusova prisutnost u Crkvi. Od onoga vremena kada je Božji Sin, povijesna osoba Isus Krist, rođen od Djevice Marije, ušao u našu ljudsku povijest, on je zaželio trajno boraviti među ljudima i biti njihov Spasitelj. Zato osniva Crkvu, kao vidljivi znak — sakrament spasenja za sve ljude svih pokoljenja. Ta Crkva je baš kao i povijesni Krist obavijena tajnom čovještva, tj. ljudskosti. Zato je za mnoge i Crkva kao i Isus, samo "čovjek", odnosno ljudska ustanova. II. Vatikanski koncil je nastojao otkriti na koje je sve načine sam Isus Krist prisutan u Crkvi i kako on po njoj danas vrši djelo spasavanja čovjeka.

U koncilskim dokumentima ističe se Isusova prisutnost: u otajstvu njegove Riječi, pa u tajnama - svetim sakramentima, u hijerarhiji, to jest u svetim službenicima, na poseban način u biskupima i Svetom Ocu; vrhunac svih prisutnosti jest ona u presvetom Oltarskom Sakramentu - u sv. Pričesti. Sve te prisutnosti se ostvaruju u svetom zajedništvu koje se zove Crkva, u kojoj Isus sam živi i djeluje prema onoj "gdje su dvojica ili trojica... ondje sam ja među njima" (Mt 18, 20). Jer tko govori, kada se u Crkvi naviješta Riječ? Isus! Tko krsti, pomazuje, odrešuje od grijeha ili vezuje? Može li se Bog obavezati, da će on na nebu vezati, ono što Petar i apostoli svežu na zemlji, ako on nije prisutan u njima? Tko daje sugu riječi svećeničkoj koja izgovara: "Ovo je moje Tijelo ... ovo je moja Kriv", ako ne Isus koji je prisutan u nevrijednoj osobi svećenika. A sve te prisutnosti su samo zato da bi smo Isusa prepoznali u svakom bratu čovjeku, u onom najmanjem, kojega smo nahranili, napojili, obukli, utješili i primili...

Kako je to novi pogled na Crkvu i njezino poslanje u suvremenom svijetu, a kako smo još daleko da tako vrednujemo Crkvu i sebe u njoj. U rastu ove spoznaje u Crkvi i svakom pojedinom od nas, treba da doprinese i ova Sinoda i ovaj Božić. Dok pred sobom budemo gledali Dijete u betlehenskoj štali i obnavljali u sebi vjeru da je to naš Bog, molimo ga da nam dadne snage i svjetla da ga pod velom ljudskosti koju vidimo u Crkvi znademo vjerom ispovijedati da u njoj živi i djeluje, kao u sakramentu sam živi i pravi Bog i da je on otkupitelj suvremenog čovjeka i svijeta, te da i od mene očekuje da se u tu božansku avanturu upustim, jer to od mene očekuje i Bog, ali i čovjek. To je poruka i izazov ovoga Božića.

SVIMA ŽELIMO SRETAN BOŽIĆ

I BLAGOSLOVLJENU NOVU 1986. GODINU

BOŽIĆ U OBITELJI

Oni koji su imali sreću roditi se i rasti u lijepoj i skladnoj obitelji, oni koji su proživjeli sretno djetinjstvo, i onda kad odrastu i kad ostare, rado će se sjećati tih lijepih dana kad su rasli u okrilju toplog obiteljskog doma, pod nadzorom drage majke i dobrog oca, uz braću i sestrice, uz djeda i baku. Srce će ih nekako neprestano vući k tom ognjištu u kojem su nikli.

Svaki rastanak s obitelji težak je i uvijek popraćen suzama. Kćerka se udaje i odlazi – sretna je i ona i njezini pa ipak odlazi sa suzama u očima, a i njezini ostaju uplakani. Mladić odlazi u vojsku - iako već odrastao - dok se oprašta od svojih najdražih, oči mu se zamagle od suza. Mladić - djevojka, koji su osjetili Božji zov: "Dođi slijedi me"! - odlaze i odlučno ostavljaju kuću i obiteljsko gnijezdo da bi slijedili Krista Gospodina u svemu, iako se hrabre, i oni na odlasku obrišu potajno po koju suzu . . .

Neki se događaji u obitelji pamte cijeli život. Tako na pr. rođenje djeteta, vjenčanje ili smrt kojeg člana . . . Ima, također, još jedan događaj u obitelji kojeg se svi uvijek rado sjećamo. To je Božić, Božić u obitelji. Nijedan se blagdan toliko ne očekuje kao Božić. Kad lišće opadne sa drveća, kad dani pstanu kraći, a noći hladnije, dok se lagano supštaju na zemlju prve pahulje snijega, u našem srcu već se budi pomisao o Božiću, tom tako dragom blagdanu. A kad na prvoj Zornici (Rorati) začujemo zvuke adventske pjesme "Padaj s neba roso sveta . . ." ili kad zapjevamo: ". . . srca gore evo Zore", tada čežnja za Božićom još više poraste. Od tada se vrijeme mjeri samo po tome koliko još dana ima do Božića.

Oni koji su izvan obitelji, već odavno su počeli planirati kako će Božić provesti u obitelji. Radnici u inozemstvu, studenti koji studiraju u drugim gradovima, vojnici u vojsci razmišljaju samo o jednom: kako se za Božić naći u obitelji, jer Božić je najljepši u obitelji, najbolje se doživljava i proživljava u obitelji – Božić je obiteljski blagdan!

Onaj tko Božić mora doživjeti negdje u samoći, daleko od svojih, usprkos veličini i ljepoti blagdana Božića, ipak je tužan. Dobro je taj osjećaj opisao naš pjesnik Aleksa Kokić u svojoj pjesmi: "Božićne noći pomišljam na svoje" kad kaže:

"Nikad mi se sobica nije pričinila
tako praznom i tuđom,
nikad nisamo osjetio,
da se tako brzo radost u tugu mijenja,
još mi nikad nije oko srca tako studeno bilo
kao ove tihe prosinačke noći,
noći Kristova rođenja ...

U mojoj sobi nema božićnog bora,
niti bijelog stolnjaka na stolu,
u mojem krilu nema darova,
tek su dvije ruke blijede i hladne
i sve je oko mene tako jednostavno i pusto
kao da nije božićna noć,
kao u dane obične i radne".

Božić u obitelji! Svi vole taj blagdan. Za njega se pripremaju i očekuju ga i oni kojima stara pripovijest o Betlehenskoj noći - o događaju Isusova rođenja baš ništa ne znači. I oni koji su zaboravili na Boga, koji ne žele živjeti po njegovim zapovijedima, ipak se rado sjećaju Božića i žele ga slaviti, jer se sjećaju tople i radosne obiteljske atmosfere, atmosfere Božića u obitelji.

A zbilja je lijep Božić u obitelji. Najdraži je najmanjima. Sigurno zato jer su oni najslabiji malom Isusu koji je u jaslama. Oni ga najviše očekuju. Sjećam se Božića u svojoj obitelji. Kad je konačno stigao Badnji dan. Već u rano jutro mi djeca smo bili budni, jer nismo mogli propustiti priliku da vidimo kako mama pravi Božićne kolače, osobito "Božićnjak" na kojeg su se stavljale ruže od tijesta - onoliko koliko ima članova obitelji, mama je to pravila s ljubavlju, napravila bi i Gospu s Isusom u naručju od tijesta . . . zatim bi došao tata da učini svoj dio posla. On bi pravio kravu i tele, magarčića i ptice od tijesta . . . sve se to stavljalalo na Božićnjak (bile su to tadašnje jaslice, onda ih nije još bilo toliko izrađenih od plastike i drugog materijala). Sve smo mi to pratili s velikim zanimanjem uz mnoštvo pitanja. Već od ranog jutra počeli smo zapitkivati oca da li je pripravio slamu koju ćemo uneti u sobu. Unošenje slame bio je poseban doživljaj i pričinjao nam je veliko veselje. Na Božić ležati na slami bila je posebna draž... Izgladnjeli od cijelodnevnog veselog poskakivanja, priželjkivali smo večeru. Ona se približavala, trebalo je još samo blagosloviti svetom vodom sve staje i prostorije i samo dvorište. Dok je mama to obavljala pratili smo je moleći krunicu. Nismo baš puno razumjeli taj čin, danas mi je on jasan i čini mi se da je prekrasan. Sveta voda trebala je odagnati đavla i svaki grijeh od našeg salaša i pripremiti put Gospodinu, jer On će doći k nama samo ako naša obitelj bude sveta.

I konačno večera. Svi smo oko stola. Ulazi najmlađi član obitelji s upaljenom svijećom, za njim mama s grahovom juhom, čestita: "Hvaljen Isus! Čestitam vam Badnje večer i Isusovo porođenje" - svi odgovaramo: "Živa i zdrava bila" ... cijela večera prođe u veselom ozračju. Sva jela su vrlo ukusna - najbolja. (Sva kasnija jela tokom godine mjerit će se s ovom na Badnje večer. - Ako nešto posebno dobro uspije, onda kažemo: dobro je ko na Badnje večer).

Radost i veselje ove noći učvršćuje i glasno zajedničko moljenje Radosne krunice i pjevanje starih bunjevačkih božićnih pjesama. Mi djeca osobito volimo onu "Ajte braćo da idemo..." jer u njoj se spominju razna imena, i naša su među njima... Vrhunac radosti je ako možemo svi zajedno poći na polnoćku, jer tamo u crkvi, na oltaru događa se Božić, tamo se susrećemo s Isusom živim - On je Riječ koja je tijelom postala i prebivala među nama. Na oltaru kruh postaje tijelom Kristovim... Božić u pravom smislu riječi zbiva se u našem srcu u trenutku blagovanja Tijela Kristova... zato je bilo nezamislivo ne pričestiti se na Božić.

Božić je blagdan radosti, veselja, susreta, darivanja . . . a najljepši je u obitelji.

Jesmo li se nekad upitali: Zašto?! Zašto je to tako? Zašto je Božić obiteljski blagdan? Čini mi se da je odgovor samo jedan. Kad je Bog naumio ostvariti svoj plan o otkupljenju čovjeka, kad je u svojoj neizmjerljivoj ljubavi prema čovjeku odlučio poslati svoga Sina k nama da nas spasi, htio je to u svojoj poniznosti ostvariti tako da postane čovjekom. Bog se nije htio pojaviti među nama u svom veličanstvu i u svojoj moći, nego nečujno, tiho, ponizno - zato je izabrao najnaravniji put, put čovjeku najbliži. Htio je proživjeti sve faze ljudskoga života. A da bi ovaj svoj ostvario plan, bilo mu je potrebno jedno srce bez dna, srce čisto, srce koje ljubi - i pogledao je na neznatnost službenice svoje Marije... Bog joj javlja po svom Glasniku najčudnovatiju i najradosniju vijest za čovjeka: Evo začet ćeš i roditi sina, on će biti velik - zvat će se Emanuel, što znači S nama Bog (zanimljivo, On neće biti Bog s tobom, ili Bog sa mnom, nego baš Bog s nama. Zato je i osnovao Crkvu kao zajednicu vjernika). Da bi se Isus rodio, Bog je htio suradnju čovjeka. Htio je da mu čovjek bude potreban. Htio je obitelj.

Božić je obiteljski blagdan, ali događaj Božića će danas za naše obitelji biti stvaran događaj samo ako su one svete obitelji, tj. ako one u svojoj sredini uistinu imaju Isusa. Ne samo na slici, ili na križu, ili u jaslicama, nego u svom srcu. "Isus među nama" je razlog naše božićne radosti, ali i naše svetosti. "Gdje su dvoje ili troje sabrani u moje ime, tu sam i ja među njima" poručio nam je Isus

jednog dana. Zato će Božić u obitelji biti uistinu Božić samo ako Isus bude među njima. Ako se budu zajedno molili, ako se svi njezini članovi budu trudili da budu čistog srca, ako svaki član obitelji učini svoj dio da bi njihova obitelj bila sveta obitelj. Isus je htio roditi se u obitelji, ali ne u bilo kojoj, ne u bilo kakvoj, nego u svetoj obitelji!

Pripremimo Isusu put. Ne samo škropljenjem svetom vodom naših soba, zgrada i dvorišta, nego i svojim djelima. Isus će doći samo k onoj obitelji u kojoj budu gorile svjetiljke (zato valjda u mnogim našim obiteljima cijele Božićne noći gori bar jedna svjetiljka), ali ne obične svjetiljke, nego svjetiljke ljubavi, a to su naša dobra djela, djela ljubavi prema Bogu i bližnjemu. "Ako me tko ljubi, čuvat će moju riječ", veli Isus "pa će i Otac moj ljubiti njega i k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti".

Gospodin je blizu! On dolazi... Samo o nama ovisi hoćemo li ga primiti. Mi odlučujemo hoćemo li napraviti mjesta za Njega u svom srcu i u svojoj obitelji.

Obitelji, postani ono što jesi! - postani i budi Crkva u malom (mala Crkva). Crkva je nezamisliva bez Isusa. Nek i naše obitelji budu nezamislive bez Isusa. U svakoj našoj obitelji nek se moli zajednički, osobito krunica. Nek se čita zajedno Sveto pismo. Svi članovi naših obitelji nek sudjeluju nedjeljom i blagdanom na sv. Misi; nek u našim obiteljima vlada ozračje ljubavi i praštanja. - Nek naše obitelji budu svete! Svete zato što će njihov stalni član biti Isus!

Sretan Vam Božić u obitelji !

Andrija Anišić

BADNJE VEČE

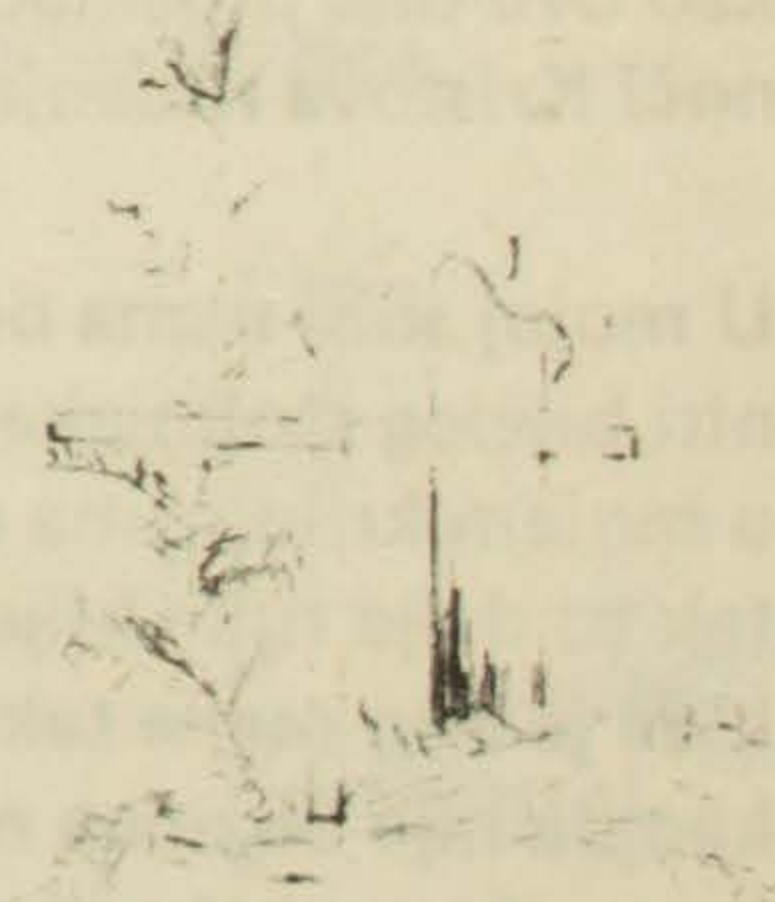
Sumrak se spušta na grad i salaše
Na zemlju snižnu bilu,
Tajinstveno kao sina nika
Na svojem lakom krilu.

Šta li nam nosi taj sumrak tavni
Šta li nam nosi noć ?
Ta ove noći u dvanajst sati
Mali će Isus doć.

Rođendan njegov mi svi slavimo
U jednakom veselju,
Kićen bor, slamu i jaslice male
Sve u čast Spasitelju.

Pa kada noć tihana dođe
K crkvi svi hite
Na ponoćki veselo pisme ore
I slave malo dite.

Marija Vujković Lamić

S PAPOM

IVANOM

PAVLOM II

Nije lako iz tromjesečne bogate djelatnosti sv. Oca izdvojiti ono što bi bilo najznačajnije, gledajući sa naše točke gledišta. To je jedno takvo bogatstvo i tolika šarolikost u samom jednom danu, a još više u Papinu tjednu ili mjesecu. Ipak neke činjenice želimo posebno naglasiti u ovom razdoblju Papina života i rada.

PRVA SVESLAVENSKA PROSLAVA U RIMU

Slavenskom katoličkom kroničaru koji prati zbivanja oko Papa, ne može izbjeći činjenica da se na ovogodišnjim završnim svečanostima u častv. sv. Braći u Rimu, sabrao po prvi put u povijesti sav katolički slavenski svijet sa lijepim brojem predstavnika one slavenske braće koja još nisu u punom jedinstvu sa Rimskom Crkvom. Bilo je to na velikoj audijenciji 12. listopada i slijedeći dan na svečanoj Euharistiji u bazilici sv. Petra u Vatikanu, no tamo već u zajedništvu sa cijelom Evropom, koja je bila predstavljena brojnim biskupima. Ne znam da li bi se čovjek divio Papinu rodoljublju ili katolicitetu. Ni u jednom trenutku nije dao zasjeniti ni svoje slavensko i poljsko podrijetlo, ali isto tako nije ni tren izgubio iz vida svoje univerzalno poslanje - svoj katolicitet. Kako konačno vidimo skladno sjedinjene osjećaje pripadnosti jednom narodu, a da se pri tom ne izgubi potrební osjećaj širine katoliciteta Crkve.

IZVANREDNA SINODA BISKUPA

I ova izvanredna Sinoda biskupa, ostat će kao povijesno svjedočanstvo koliko je papi Ivanu Pavlu II. stalo do ispravnog provođenja II. Vatikanskog koncila u život. To je već pokazao i svojim aktom kojim je najavio ovu Sinodu, želeći da se u Crkvi obnovi onaj duh zajedništva koji je vladao na Koncilu, te da se vrednuje što je u Crkvi od Koncila dobroga naraslo; kakove su poteškoće nastale i kako ih otkloniti, a pozitivno unaprijediti. U tom duhu su se odvijali svi radovi na ovoj Sinodi. Bivši generalni tajnik Sinode, sada pročelnik Kongregacije za širenje vjere kardinal Jozef Tomko, usporedio je rad Sinode sa radom srca u

ljudskom organizmu. Kao što u srce ulazi iscrpljena krv iz cijelog organizma i tu radom srca i pluća biva prečišćena i kao svježa vraćena u organizam; tako biva i na Sinodi. Dolaze biskupi noseći terete i probleme svojih mjesnih i narodnih Crkava i tu ih na prvom dijelu Sinode iznose. Zatim slijedi drugi momenat. Biskupi sa Papom sabrani u Kristovo ime slušaju ova izlaganja, zatim jedan biskup ili kardinal iznosi izvornu nauku Evandjelja i crkvene tradicije i njome osvjetljava konkretnu situaciju.

Snagom svetog zajedništva u kojem je Isus prisutan sav skup biskupa dobiva novo svjetlo i jasnije sagledaju gdje treba tražiti rješenja iznesenih poteškoća i problema. Sve se to još pojašni u takozvanim "malim krugovima" (circuli minores) u jezičnim skupinama, gdje biskupi u dobivenom svjetlu kušaju još bolje primjeniti na konkretne situacije. A kada se ta iskustva ponovno skupe i u vidu prijedloga (propositiones) predadnu sv. Ocu, koji stvar odobri i preradi u jedan dokumenat o datoj tematici, tada svježa krv poteče iz srca do pojedinih mjesnih Crkava, koji studijem i razradom toga dokumenta imaju svjetla da, prema svojim mogućnostima pristupe rješavanju konkretnih poteškoća i problema.

I od ove Sinode očekujemo da prostruji svježa krv do svih kapilara Otajstvenog Tijela Crkve i probudi i produbi u njoj potrebni zanos u provođenju smjernica II. Vatikanskog koncila. Sve ono što je dobro usmjereno ojača, što treba usmjeriti ispravno usmjeri, a što je krivo pošlo usmjeri, ispravnim koncilskim smjerom. Samo tako će Crkva biti u stanju izvršiti svoju ulogu sakramenta spasenja cijeloga čovječanstva, a započeti dijalog sa odijeljenom braćom kršćanima, velikim religijama i svijetom bit će koristan i samoj Crkvi, a još više svijetu koji grčevito traži svjetla za izlaze u tjeskobama u kojima se sada nalazi. Tako ova Sinoda neće biti samo neka nutarnja stvar Crkve, nego istvoremeno veliki dar, kojega će ona ovim svijetom "osuvremenjenjem" (aggiornamento) pružiti čovječanstvu.

Od 8. - 11. listopada ove godine u Rimu, na Papinskoj univerzi "Urbaniana" a u organizaciji Papinskog orijentalnog instituta, organiziran je simpozij pod naslovom: "Kršćanstvo među Slavenima" a u povodu tisućustote obljetnice smrti sv. Metoda. Simpozij je otvorio umjesto oboljelog kardinala Vladislava Rubina, predstojnika Kongregacije za istočne Crkve i predsjednika Ćirilo - metodske komisije, koja je sa Orijentalnim institutom i organizirala ovaj simpozij, njezin podpredsjednik kardinal Jozef Tomko, predstojnik kongregacije za evangelizaciju naroda. U desetak predavanja iznesene su na svjetlo dana posljednje znanstvene spoznaje sa ovoga područja, a iznijeli su to vrhunski stručnjaci za ovu materiju iz čitvoga svijeta; od Vatikana do Harvarda i od Soluna do Zagreba. Našu staroslavensku glagoljašku baštinu obradio je dr Marko Japundžić, trećoredac i glagoljaš, no radi pomanjkanja vremena morao je svoje izlaganje skraćivati što je bilo na štetu same stvari. No ipak je to bila dostojna prezentacija ove naše bogate Baštine pred tako uglednim skupom. Smatram da je tom skupu manjkao jedan veliki status questionis, tj. uvod u problematiku, jer se je iz diskusije vidjelo kako i ti vrhunski stručnjaci, premda su stručnjaci za svoje područje, ipak imaju velikih praznina u poznavanju širine ove tematike. Za neke je na pr. bilo otkriće da se je glagoljica upotrebljavala u obredima latinske Crkve! Kao zanimljivost spominjem, da iako su većina predavača bili Slaveni, radilo se o slavenskim apostolima i kršćanstvu među Slavenima ali na cijelom simpoziju nije odjeknula niti jedna slavenska riječ, osim kao citati pojedinih mjesta iz slavenskih žitija i sličnih dokumenata.

Simpozij je nastavio rad u šest predmetnih grupa, gdje su stručnjaci u kratkim priopćenjima iznijeli svoja dostignuća na tom području. Iako je na popisu tih priopćenja bilo dvadesetak imena naših eminentnih stručnjaka, na žalost samo ih je polovica došla i uzela učešća u raspravama. Smatram to velikim gubitkom za samu stvar, jer smo mnoge od sudionika prikrali za veliko bogatstvo naše glagoljaške baštine, a mi smo ostali siromašniji za neiskorištenu priliku da svoju kulturnu baštinu prezentiramo svijetu. Ako se usporedimo sa Slovencima, koji su na ovaj simpozij došli spremni, tako da nije ostao ni djelić tla na kojem žive Slovenci, da se na njemu nije pokazala sva Ćirilo-metodska baština, koja među Slovencima ne seže dublje od stopedeset godina od vremena Antona Marina Slomška. Na takovim međunarodnim nastupima se tako resko obistinjuje ona istina, koga nema, ni dijela mu nema! Trebala bi ovo biti velika škola za budućnost.

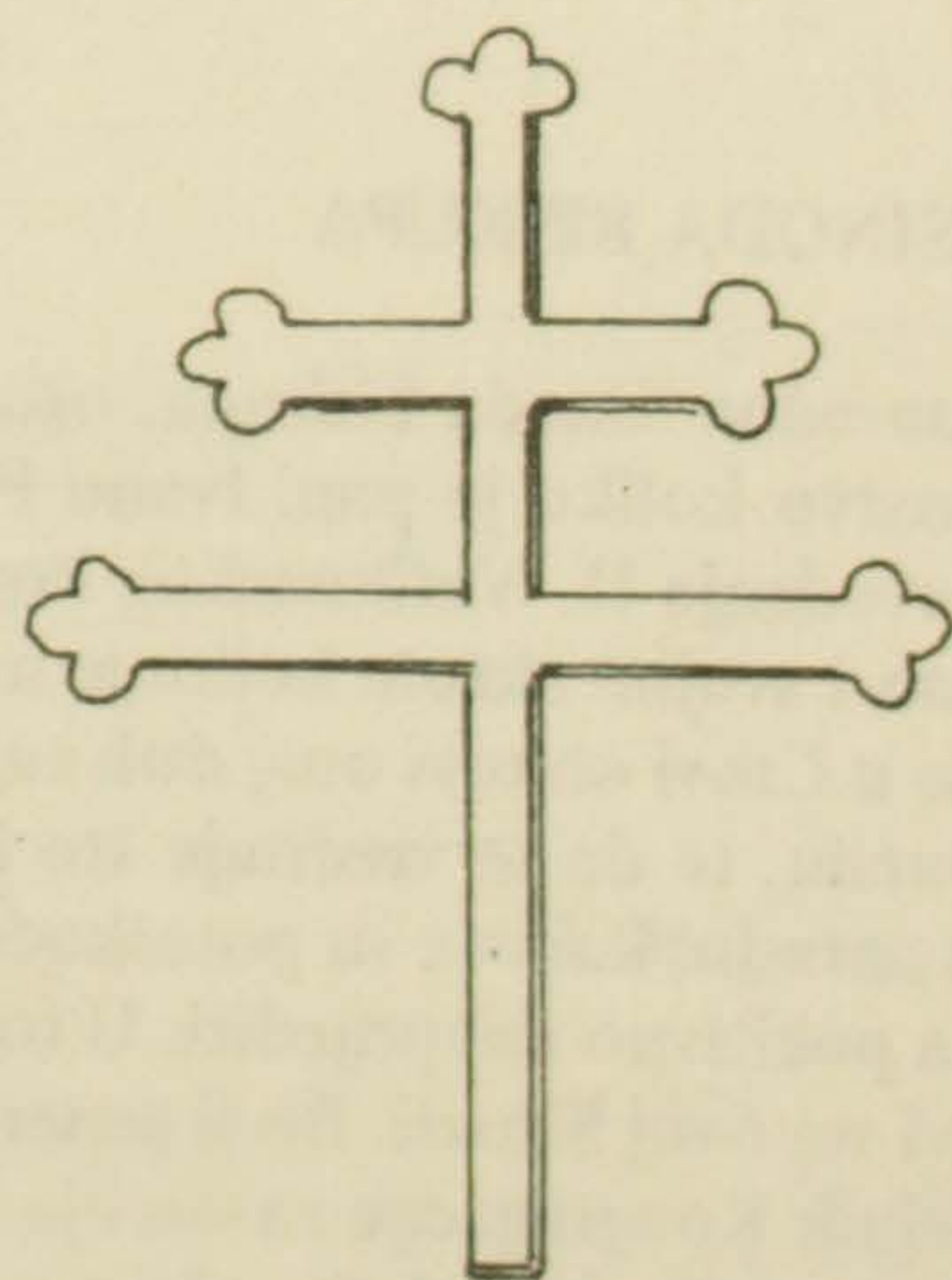
U samo navečerje svečane proslave, u subotu 12. listopada, nakon što su pojedini narodi proslavili svetu Braću posebnim Misama (mi Hrvati smo se sakupili u lateranskoj bazilici sv. Ivana na Misu koju je predvodio naš prvi biskup, kardinal Franjo Kuharić) sabrasmo se predstavnici svih slavenski naroda: Bugara, Čeha, Hrvata, Lužičkih Srba, Makedonaca, Poljaka, Rusa, Slovaka, Slovenaca

i Ukrajinaca na susret sa Papom prvi puta u povijesti, ali također prvi puta u povijesti sa Papom Slavenom. Zvaničnom dijelu audijencije prethodio je jedan program u čast jubileja sv. Metoda i proglašenja sv. Braće zaštitnicima Evrope. Nakon što su pokazani latinski i grčki korijeni evropske kulture, prikazana je Baština sv. Braće među Slavenima i to među Hrvatima, jedinama od slavenskih naroda koji sačuvaše živom Ćirilometodsku baštinu do naših dana, i među Bugarima, među kojima se je također sačuvala veoma živa oba baština. Nas Hrvate predstavise stara glagoljaška bratovština sv. Ivana Krstitelja, sa otoka Krka, a zovu ih kapari, koji su do naših dana sačuvali staroslavensku riječ u svojim pjesmama i molitvama, a do nedavna i u pismu - glagoljici. Bugari su dramalizirali susret sv. Braće sa papom Hadrijanom II. Zatim su se još predstavili anglosaksonska grupa sa svojom kulturnom baštinom, kao i romansko-talijanska sa svojom.

13. listopada u bazilici sv. Petra sv. Otac Ivan Pavao II. predvodio je svečanu koncelebraciju, prisutnih kardinala i biskupa iz cijele Evrope, a osobito iz slavenskih zemalja i naroda. Riječ je Božja navještena u tri stare riječi: staroslavenskoj, grčkoj i latinskoj. Homiliju je sv. Otac održao na talijanskom jeziku, ističući misionarsku, inkulturacionu i ekumensku poruku sv. Braće. Kod prinosa darova naš mladi benediktinac don Jozo Milanović predao je Papi benediktinsko pravilo pisano glagoljicom, fototipsko izdanje spomenutog pravila iz XIV. stoljeća, što je svojevrsna potvrda Papine odluke da Ćirila i Metoda pripoji sv. Benedikut, kao suzaštitnike Evrope, svojim dekretom "Izvršnici kreposti" od 31. prosinca 1980. godine. Velika je radost za nas da smo to mogli potvrditi jednim spisom starim nekoliko stoljeća. Tako smo se i mi ugradili u ovu proslavu tisućustote obljetnice smrti sv. Metoda i proslavu sv. Braće kao suzaštitnika Evrope.

Valja na kraju napomenuti da su našu Bačku Crkvu na proslavi u Rimu predstavljali uz Ordinarija i petorica svećenika, nekoliko časnih sestara i jedan autobus vjernika.

L I K

METODOVA jubilarna godina ⁷

ĆIRILO – METODSKA PROSLAVA U BAČU

Različite skupine vjernika Bačkoga dekanata proslavile su u Baču tisućustotu obljetnicu smrti sv. Metoda. Riječ je o redovitim susretima ministranata, crkvenih pjevača, članova Pastoralnih vijeća. U Baču su bile još dvije biskupijske svečanosti, vezane uz Metodov jubilej. Bio je to susret svećenika i susret mladih koji su se dogodili 3. i 4. svibnja ove godine, a 14. i 15. rujna bile su završne svečanosti Metodova jubileja.

U subotu 14. rujna u 18 sati svečanosti su započele svečanom arhijerejskom liturgijom sv. Ivana Zlatoustog, koju je u koncelebraciji sa svećenicima grkokatoličke i rimokatoličke Crkve predvodio Mons. Slavomir Miklovš vladika križevački. Obrede je tumačio i održao homiliju grkokatolički župnik iz Novog Sada Roman Miz.

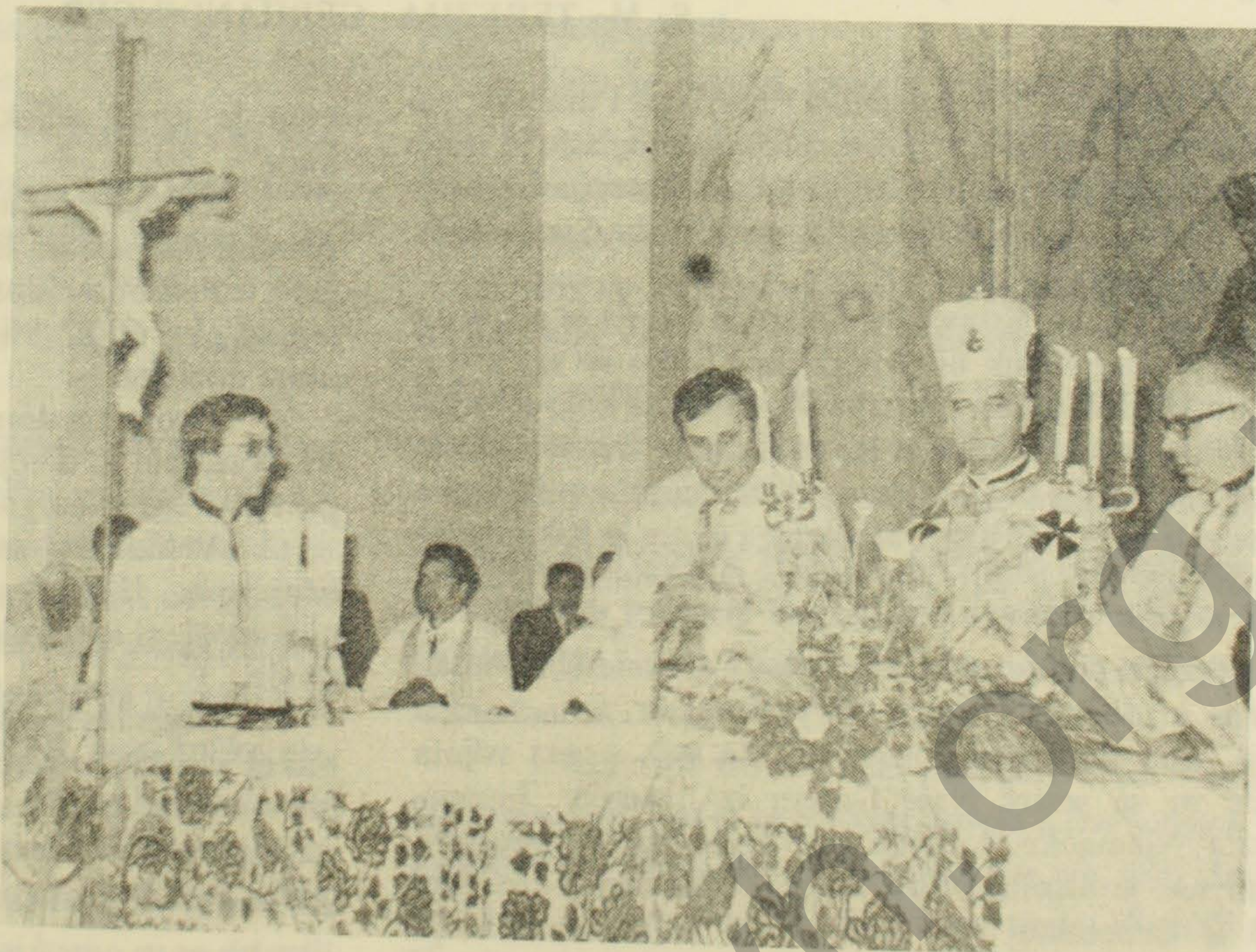
Na početku liturgije vladiku je pozdravio bački dekan Lazar Ivan Krmpotić, izrazivši radost da ovom liturgijom otvaramo slavlje, kojim želimo pokazati, da su sv. Braća, začetnici liturgijske obnove na narodnom jeziku, kako na Istoku tako i na Zapadu i da su zajednička baština kako istočne tako i zapadne Crkve.

Tu je misao razvio i g. Roman Miz u svojoj homiliji. Pod liturgijom je pjevao muški zbor iz Ruskog Krstura i Titova Vrbasa pod ravnanjem g. Vladimira Timka, župnika iz Titova Vrbasa. Veliko mnoštvo vjernika pristupilo je sv. pričesti. Ozračje na sv. Liturgiji, kao i na agapama, bilo je toplo i bratsko, pa je izražena obostrana želja da bi ovakovi susreti bili češći.

U nedjelju 15. rujna slavlja u čast sv. Braći započela su sv. Misom na mađarskom jeziku, koju je predvodio biskup zrenjaninski Mons. Tomas Jung i održao je homiliju o sv. Braći.

Svečana sv. Misa u Baču na hrvatskom jeziku

Grkokatolička liturgija u Baču

Zatim je slijedila sv. Misa na slovačkom jeziku, koju je predvodio biskup subotički Mons. Matija Zvekanović, a homiliju na slovačkom jeziku izrekao je bački dekan Lazar Ivan Krmpotić.

U 11 sati započela je svečana koncelebrirana Misa koju je predvodio Mons. Ćiril Kos, biskup đakovački kao nasljednik sv. Metoda na srijemskoj biskupskoj stolici i kao nasljednik Josipa Jurja Strossmayera, velikog propagatora i obnovitelja kulta sv. Braće.

U koncelebraciji su bili biskupi Zvekanović i Jung, g. Mihael Makaj, kanonik križevački i župnik rusko - krs-turski, kao zastupnik biskupa križevačkoga, koji je morao hitno oputovati na jednu župu u Srijemu. U koncelebraciji uz domaći dekanatski kler, bilo je nekoliko svećenika iz susjedne đakovačke biskupije i među njima župnik u Sotinu Zlatko Rajčevac, autor recitala o sv. Braći, koji je izveden na početku ovoga misnoga slavlja, te ugledni gost iz daleke Hercegovine Srećko Majić, župnik u Studencima kod Ljubuškog.

U svečanom mimohodu ušla je zajedno sa svećenstvom skupina mladih u narodnim nošnjama. Nakon kratkog pozdrava mladih biskupima celebrantima, slijedio je dobro uvježban recital o sv. Braći, kojega je izveo sa mladima našeg dekanata Stjepan Bošnjak, župnik plavanski.

Pod Misom je pjevao zbor subotičke katedrale "Albe Vidaković" staroslavensku Misu Albe Vidakovića. Homiliju je održao biskup đakovački, istakavši suvremenost poruke sv. Braće za naše vrijeme. Pod svečanom Misom vjerovanje je recitirao g. Mihael Makaj, grkokatolički župnik na staroslavenskom jeziku, a dan ranije na grkokatolič-

Biskup Ć. Kos i grupa mladih

koj liturgiji recitirano je vjerovanje na hrvatskom jeziku. Time se htjelo pokazati da je jedinstveno vjerovanje u različitosti obreda i da je to temelj svakog crkvenog zajedništva. I u narodu i u svećenstvu ostala je samo jedna želja kako ovu baštinu održati živom u svijesti i životu naše mjesne Crkve, jer bez toga mala bi bila korist od ovog jubileja.

Z. K.

NOVA BLAŽENICA

S. M. TEREZIJA GERHANDINGER

U nedjelju, 17. studenog Papa Ivan Pavao II. na svečanoj misi u bazilici sv. Petra u Rimu proglasio je troje novih blaženika. Jedna je od njih i s. M. Terezija Gerhandinger, Njemica, koja je obnoviteljica družbe Siromašnih školski sestara Naše Gospe.

I naša Č.M. Konsolata Rajković dobila je poziv da prisustvuje proglašenju nove Blaženice. Tako su se i sestre naše Družbe priključile sestrama Slovenkama koje su organizirale autobus i smještaj u Rimu. Iz naše Družbe išlo je 15 sestara na čelu sa Č. Majkom. K nama su se priključile i 4 sestre iz Bačke Družbe, Mađarice i sestre iz Kikinde. Iz Ljubljane krenuo je autobus pun sestara prema Vječnom gradu.

Poslije podne smo se svi našli u Generalnoj kući, gdje nas je dočekala sestra Mary Margaret, Amerikanka koja je sada generalna Pogavarica. Sa svih strana svijeta okupile su se sestre Naše Gospe: iz Amerike, Japana, Engleske, Njemačke, Austrije, Mađarske, Italije, Jugoslavije. Bilo nas je otprilike 500 sestara. U svečanoj uređenoj kapeli u Generalnoj kući sve sestre su obnovile svoje zavjete. Tu smo doživjele širinu i ljubav Majke Mary Margaret, otvorena srca svih sestara i vrata kuće, a hodni-

kom je samo odjekivalo: "Osjećajte se kao kod svoje kuće" ...

Za ovu zgodu priređena je i izložba koja prikazuje sadašnji rad sestara širom svijeta.

Posebna radost svih hodočasnika, a računa se da ih je bilo oko 6000, bila je susret sa sv. Ocem. Ovo se može samo doživjeti!

Ovom zgodom održan je i koncert u dvorani Pavla VI. Nastupio je dječji zbor iz Regensburga sa svojim dirigentom Msgr. Georgom Ratzingerom.

Veliki broj sestara iz Njemačke došli su sa svojim učenicama. U Bazilici sv. Ivana u Lateranu dijelile su učenicama izrađeni križ koje su same isplele u svojoj školi za ovu zgodu.

Organizacija je bila savršena. A ovo je samo kratki prikaz onoga što smo doživjele. U našim srcima se pak duboko urezao lik naše Majke Terezije Gerhandinger, lik naše nove blaženice i zaštitnice. Neka nam ona izmoli milost kod Boga da ostanemo vjerne svom zvanju i da nam udijeli nova zvanja, nove suradnice između djevojaka našega grada i naših sela.

s. Ivana

PROPOVIJED KOJU JE PAPINSKI PRONUNCIJ
FRANCESCO COLASUONNO ODRŽAO U BAČU
15. kolovoza 1985. godine

Preuzvišeni Gospodine, draga braćo svećenici,
braćo i sestre u Kristu!

Veoma sam radostan da Vas danas mogu pozdraviti u ovoj drevnoj franjevačkoj crkvi koja je u vrijeme turske okupacije bila centrom evangelizacije velikog dijela srednje Evrope. Radostan sam da sam danas ovdje u ovom povijesnom mjestu Baču, drevnom sjedištu kršćanstva u ovim prostorima. Ovo je grad u kojem je bilo sjedište slavne Bačke nadbiskupije, nadbiskupa Fabijana koji je prisustvovao ustoličenju prvog zagrebačkog biskupa Duha (1093).

Ovaj grad je u prošlosti bio ovjenčan sa nekoliko velikih samostana benediktinaca, templara, augustinaca i franjevaca. Moja radost je još veća da danas pod svodovima ove crkve mogu pozdraviti živu Crkvu sabranu iz hrvatskog, slovačkog, mađarskog i njemačkog naroda. Uistinu prava slika katoliciteta Crkve.

Kao apostolski nuncij to jest poslanik sv. Oca Ivana Pavla II. nosim Vam njegov pozdrav i blagoslov, kao zalog njegove ljubavi.

No, vrhunac moje radosti je razlog radi kojega smo se danas ovdje sabrali. Sabrali smo se danas ovdje, na svetkovinu Uznesenja Blažene Djevice Marije, na Veliku Gospu, kako Vi to kažete, da okrunimo ovaj milosni lik, kojega čuvaju oci franjevci u ovom samostanu, star je sigurno tristo godina kako to svjedoči natpis na samoj slici: Ovu sliku naslikao Dima slikar 1685. godine.

A ove godine otkriveni natpis na jednostavnoj kruni na ovom liku svjedoči veliku ljubav ovog naroda i franjevaca prema Majci Božjoj. Na kruni stoji napisano, starim hrvatskim pismom zvanim bosančica: "Okruni otac pater fra Jure Bačvanin na poštenje Gospi - Gradovrh - 1685".

Ovaj natpis svjedoči o povezanosti Bača sa starim franjevačkim samostanom u Gradovrhu nedaleko od današnje Tuzle. Što potvrđuju i povijesni dokumenti da su upravo u to vrijeme iz toga samostana doselili i oci franjevci, a s njima i narod amo u Bač. No još veću poruku ljubavi nosi ova slika i krune na njoj. Činjenica da je fra Jure u to vrijeme, kada se radilo o biti ili ne biti, imao toliko vjere i ljubavi da okruni ovaj milosni lik, govori kolika je vjera bila i u tog siromašnog naroda. Otkinuli su od svojih usta da okrunu Gospin lik i to u starom svetištu Gospe od Gradovrha, te da ga ponesu u novi kraj kamo su se sklonili od turskog zuluma. Kolika je to bila vjera u zaštitu Božje

"Radosna Gospa Bačka"

Majke, kada su ovaj njezin lik ponijeli sa sobom kao jedinu dragocjenost, da im bude nadomjestak onog lika kojega su ostavili na Gradovrhu.

Zato je sasvim logična i plemenita misao Vaših svećenika da sada, kada je tim dugodaljima ravno tristo godina, i Vi obnovite svoju posvetu presvetoj Bogorodici i u znak zahvalnosti ponovno okrunite taj lik.

Bit će to svjedočanstvo Vaše ljubavi prema Majci Božjoj, koje će ostati budućim naraštajima. Ovaj čin Vaše ljubavi prema Gospi, koju Vaši pređi nazvaše "Radosnom", donijet će obilje plodova. Na ovu ljubav Bog neće ostati ravnodušan. Vi danas krunite Marijin lik zlatnom krunom od dvanaest zvijezda, a Bog je velikodušan, pa će po zagovoru presvete Bogorodice uzvratiti obiljem milosti na Vas, kao Crkvu i narod. Za neke od njih smijemo i moliti.

I na kraju što da Vam poželim? Neka Vas Gospa Radosna, koja Vas je okrunjena dovela u ove krajeve, u današnju Vašu domovinu, tako neka nas sve, koji slavimo i njezinu nebesku krunidbu i koji smo danas okrunili njezin lik, povede i sretno dovede u vječnu domovinu, gdje ćemo se s Njome radovati u Bogu. Amen!

NA MATERICE

Još se sićam bilo je to zimsko ladno poslipodne,
 Kuće su se pogurile, ko da oće, da se zgriju,
 Ajerom je snig letio, spušto se ko sitno brašno
 Na zabat i svaku striju.

Sa rukom u ruci s bracom, s mezimicom malom sekom
 Išli smo na kraj sokaka rođaki nam dobroj teti
 I u duši svakom od nas velika je cvala radost,
 Kao kada iznenada osvane nam blagdan sveti.

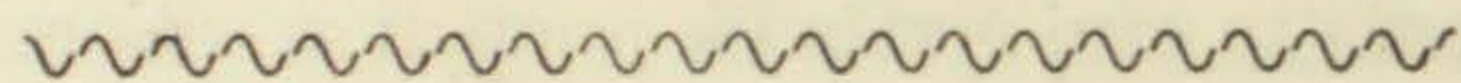
Prid kućom bi stali tiho govorili o tom ko će
 Pozdrave od baće, nane i čestitke teti reći
 I onda bi posli kratkog šaptanja u sobu pošli,
 Polagano mali naprid, pa stariji i sve veći.

"Faljen Isusu, gazdarice, čestitamo materice!"
 Mi bi rekli teti glasno. "Vi živi i zdravi bili!"
 Odvratila bi nam ona i počela da nas ljubi
 Pa u naše maramice jabuke i ora dili.

U jabuke mirišave i rumene zadila bi
 Forintu od srebra bilog, koja bi se sva zasjala,
 A mi bi joj redom išli i u ruke poljubili,
 Pošli kući prije nego, što bi ladna noćca pala.

Radosnoga toga dana uvik se ja rado sićam,
 Kada sam bez briga bio, a nestašan kao tica,
 I pitam se, Bože dragi, zašto je sad sve drukčije
 I zašto smo samo tako kratko vrime bili dica ...

Aleksandar Kokić

ZA MATERICE

Materica svanu dan
 Od nas jedva dočekan.
 Skupilo se djece roj
 Da zapjeva divan poj.
 Živile nam Mamice,
 Čestitamo Materice!

Došli smo vas slaviti,
 Za sve vam zahvaliti,
 Reći da vas volimo
 I za vas se molimo.
 Živile nam Mamice,
 Čestitamo Materice!

Kad vam briga zadamo,
 Oproštenje čekamo.
 Smiješkom vi nas darujte
 I s nama se radujte.
 Živile nam Mamice,
 Čestitamo Materice!

HVALJEN ISUS, ČESTITAM VAM OCE!

Svetom ocu papi i ocu biskupu,
 te ocu župniku i svećenicima.
 Svom rođenom i voljenom ocu
 širom ravne Bačke svima očevima.

Tajanstvenu moć duhovnog očinstva
 primiste svećenici sa svetim redom.
 Kroz zemaljski život duše nam vodite
 Nebeskom ocu, životu vičnom.

Svaki je svećenik duhovni otac.
 A to nikako bez žrtve nije.
 Čestitam oce svakom svećeniku
 koji s Kristom stupa priko Kalvarije.

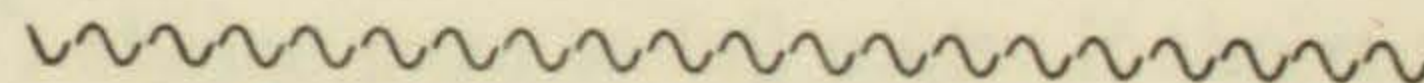
Čestitam svakom kršćanskom ocu.
 Velika je milost ko sa Bogom stvara.
 Ne kratite Crkvi, niti rodu svome
 tog najevećeg Božjega dara.

Primite dicu ko blagoslov Božji!
 Krštenjem, odgojem, Božjeg dajte duha.
 Svevišniji, koji živote nam stvara,
 On će za njih stvoriti i kruha.

Budite pravedni prema dicit svojoj.
 Vrh strogosti vaše neka ljubav bdije,
 jer zrno žita roda donet neće,
 ako ono samo istrunilo nije.

Vodite molitvu na ognjištu svome,
 kršćanskim životom pridnjačite svima.
 Čuvajte viru koja nas spašava –
 Čestitam oce, mladim i starima!

Kata Ivanković

Uz mamu smo sretni mi,
 To je sunce ljubavi,
 Što sa srca topi led
 I u duši stvara med.
 Živile nam Mamice,
 Čestitamo Materice!

Za sve hvala duboka:
 I za suzu iz oka,
 I za noći besane,
 I za ruke mekane,
 I za srca topli žar
 Što nam je najljepši dar.
 Živile nam Mamice,
 Čestitamo Materice!

1984.

T. K.

PRILOG MLADIH

prilog mladih

U ovoj godini mladih "Bačko klasje" poziva mlade da što više surađuju u našem listu i da ga čitajući zavole!

Prilog mladih uredili su vlč. gg. Ivica Prčić i Andrija Anišić sa grupom mladih vjernika

ZAGREB susret

mladih

Mladi iz Subotičke biskupije predvođeni svojim duhovnim vođama pošli su na susret mladih vjernika koji je održan u Zagrebu 26. i 27. listopada. Na tom susretu bili su mladi vjernici iz cijele naše zemlje, pa čak i iz inozemstva. Tako su još jednom posvjedočili svoju vjeru.

Sudjelovalo je oko 12 tisuća mladih. Susret je počeo u subotu poslije podne, a otvoren je tako što su dvoje starijih u narodnim nošnjama predali mladiću i djevojci Evanđelje i Vazmenu svijeću, znak Riječi i Svjetla Uskrslog Krista.

Skup je pozdravio kardinal Franjo Kuharić, zatim predsjednik vijeća Biskupske konferencije Jugoslavije za mlade grkokatolički vladika Slavomir Miklović, a potom apostolski pronuncij nadbiskup Francesco Colasuonno i jedan mladić i djevojka u ime grada domaćina. Splitski nadbiskup metropolita Frane Franić je jezgrovitim riječima osvijetlio smisao susreta. Predstavnici mladih iz 4 metropolije izrekli su pozdrave. Mlade iz naše Biskupije predstavila je Suzana Dulić.

Iako smo bili umorni od puta, vrlo interesantne i poučne misli svakog predavača ponaosob duboko su nam ostale u sjećanju. Kardinal nam je već na samom početku naglasio što nam je činiti u našem društvu. Rekao je: "Budite sol zemlje u svakom poretku, molite za mir, za sve

patnike i grešnike". Dok je grkokatolički vladika Slavomir Miklović naglasio da mi mladi budemo graditelji civilizacije ljubavi. Papin predstavnik usmjerio nas je na izgradnju boljeg svijeta riječima: "Gledajte naprijed, izgrađujte idealan svijet, da se vašom ljubavlju nadvlada bratoubilačka mržnja, kao i svaka diskriminacija i da budete temelj uzajamnog obogaćenja i razumijevanja za suradnju svijetu."

Tokom Euharistijskog slavlja pjesmu su vodili mladi. Nakon predivnog programa u katedrali mladi su se razišli na tri mjesta da nastave slavlje. U novoizgrađenoj crkvi na Sigetu bilo je više od tri tisuće mladih. Naizmjenice su se slušale skladbe mladih i zajedno pjevale suvremene duhovne pjesme. Bilo je grupa iz Zagreba i iz drugih krajeva naše domovine. Da program bude izuzetno dobar, doprinjela je i grupa "5 D" iz Zagreba.

U molitveno - meditativnom programu u bazilici Srca Isusova mladi su u zanosu molili i pjevali klečeći.

U sjemenišnoj dvorani na Šalati bio je duhovno - kulturni program u kojem su nastupili između ostalog i mladi iz stranih misija. U nedjelju je bila Misa zahvalnica koju je predvodio kardinal Franjo Kuharić. Oduševljenje koje je vladalo među mladima ne može se opisati riječima. Pjesma se orila crkvom i nije joj bilo kraja. Poslan je i zahvalni telegram svetom ocu Papi kao odgovor na njegovo

pismo. Između ostalog u svom pismu upućenom svim mladima Papa osobito ističe jednu misao: "Znam da mnoge među Vama tišti teški problem nezaposlenosti. Ne gubite nadu. Dok se odgovorni u društvu tvrde da nađe odgovarajuća rješenja ja Vas želim podsjetiti, dragi mladi da u vinogradu Gospodnjem nema nezaposlenosti. Isus hitno treba mnoge radnike i suradnike, kao svećenike, redovnike, redovnice, misionare, angažirane laike da njegova Radosna vijest dođe do onih koji za nju još nisu čuli, ili su o njoj nedovoljno poučeni".

Mladi su izrazili svoje želje u ovoj godini mladih. Evo samo nekih: "Vjerujemo da je moguće biti čovjek"; "Nudimo društvu povjerenje i solidarnost"; "Crkvu živimo, Crkvu tvorimo, Crkva jesmo"; "Željeli bismo da nam se više vjeruje", — Nadbiskup F. Franić nam je pak pokazao cilj života i smisao svake patnje rekavši: "Ako sam i mržen ja ću ljubiti".

Nena

razmišljam...

Nalazim se u 1985. godini. Živim u suvremenom društvu i svijetu. Nemojte mi zamjeriti na nekim filozofskim mislima. Muči me (ne)postojanje Boga. Pokušat ću ispitati situaciju. Mislim da ćete se složiti s tvrdnjom da Bog može postojati ili ne i da isto tako mogu vjerovati da On postoji ili ne.

Pokušat ću ispitati sve moguće kombinacije:

I. Uzet ću prvi primjer: VJERUJEM U BOGA, A ON NE POSTOJI. Pošto sam tog uvjerenja da On postoji, nastojim živjeti takvim životom kakav se po Svetom pismu traži. Takav život mi je mukotrpan i pun je odrcanja. Čega li se sve moram odreći u ovom suvremenom svijetu? Moram podnositi tegobe života, suživljavati se sa bolima drugih, gubiti svoje vrijeme. Naprosto, jednom rječju: Moram se odreći svega pa i samoga sebe. Doslovce - utopiti se u druge. Mnogi će me nazivati naivnim i ludim, iskoristit će moju dobrotu i na kraju ću umrijeti. Umrijet ću, ali osmišljenom smrću, jer mi je čitav život bio usmjeren da ostvarim ono što sam vjerovao. Jer, da nisam u Nekoga vjerovao, ne bih živio takvim životom. Umrijet ću mirne savjesti, jer sam čitavim životom išao k jednom cilju. To sam smatrao svojim načelima i životnim opredjeljenjem. Ako Bog ne postoji, ja ću umrijeti u jednoj velikoj zabludi, na veoma glup način, jer nisam proživio ovaj život kao ostali.

II. Uzet ću drugi slučaj: NE VJERUJEM U BOGA, A ON NE POSTOJI. Pošto sam tog uvjerenja, proživjet ću život na sve moguće načine. Bit ću nevezan, slobodan. Činit ću sve što mi se prohtije bez ikakve grižnje savjesti, bez ikakve odgovornosti, jer kome ću polagati račun. Tako ću umrijeti i na taj način smrt postaje zajednička sud-

bina i za onoga koji vjeruje i za onoga koji ne vjeruje. Dolazim do zaključka: Smrt ih izjednačuje. Ali, ako nema života poslije smrti, to je nepravedno i nelogično. Jedan je propatio svoj život, a drugi je lijepo proživio da bi na kraju bili jednaki. I ako bi takva logika bila stvarnost, sa opravdanjem bih mogao reći: To je nepravda. Ali, uzmimo i da je tako, opet bih se odlučio za onoga koji vjeruje, jer je osmišljeno umro. Imao je neki zadatak koji je do kraja života savjesno obavljao; imao je svoj cilj.

III. Uzet ću treći slučaj: VJERUJEM U BOGA, ON POSTOJI. Ako vjerujem u Njega, nastojat ću živjeti kako od mene On zahtijeva i nakon smrti steći ću nagradu za sva odricanja, boli i za sve propaćeno.

IV. Uzet ću i četvrti slučaj: NE VJERUJEM U BOGA, A ON POSTOJI. Za vrijeme svog života sam uživao, a kasnije u "onom" životu, osjetit ću i onu drugu stranu. To mi izgleda logičnije. Uspostavljeno je stanje uravnoteženosti. Postoji vaga neke logičnosti. To mi svijet danas i potvrđuje na niz primjera: svugdje je naglašen kontrast, suprotnost i proturječnost: crn - bijel, bogat - siromašan, lijep - ružan, pohlepan - umjeren, sit - gladan i da ne nabram. Sve se kreće između ta dva stanja. Zašto onda i ne prihvatiti Dobro i Zlo kao takvo, t.j. Boga i đavla, prisustvo te dvije sile. Postoji jedan fizički zakon koji kaže da se ono stanje sa većim sadržajem energije nastoji izjednačiti sa stanjem nižeg stanja energije, sve do izjednačenja. Opet naglašeno izjednačenje! Zašto nam se propisi i zakoni približavaju odredbama Božjim. Ako nekog ubijemo, odgovarat ćemo za to. Ako nešto ukrademo, opet tako. Kako da je društvo svojim razvojem uočilo zakonitost i logičnost nekih Božjih zapovijedi koje su već davno pos-

tavljene, pa su to i ozakonili. Kako to nije teklo u suprotnom pravcu, već baš u ovom?

Na kraju postaviti ću sasvim proračunatu misao: Ako vjerujem u Boga, time ništa ne gubim. Ako Bog postoji, smrt će mi biti osmišljena i nisam uzalud živio. Živio sam za nešto što sam smatrao humanim, na dobro svijetu. Imao sam svoj životni cilj. Znamo koliko ih danas ima koji nemaju nikakav životni cilj, a zbog toga opet toliko samoubojstava, depresije, drogiranosti, alkoholizma i erotizma. Sve je to bijeg iz ove stvarnosti, iz ovog života, iz ovog besmisla kad nas ništa ne nosi i nema nikakvog uvjerenja. Smrt je tada besmislena.

Ako Bog postoji i ja u Njega vjerujem, bit ću bogato nagrađen. Ako Bog postoji, a ja u Njega ne vjerujem, propustio sam mnogo: sav život. Ako je taj život vječan, što je ovaj sadašnji u odnosu na taj? Nezamislivi propust.

Da li smo ikada razmišljali zašto vjerujemo ili ne vjerujemo u Boga?! Sve je, dakle, stvar vjerovanja, gdje se mnogo gubi, ili se mnogo dobiva.

I iz same ovakve proračunatosti isplati se vjerovati u Boga.

M²

'5D'

U SUBOTICI

11. listopada 1985. godine navečer u 18,30 sati održao je sastav "5 D" koncert duhovnih šansona u Subotici, u Franjevačkoj crkvi. Na koncertu je bio prisutan lijep broj vjernika kako onih mlađih, tako i starijih koji su "mladi duhom".

"5 D" sastoji se od petoro braće i sestara Dubrović iz župe Gračani u Zagrebu. Sviraju i pjevaju duhovne šansone. Do sada su nastupali u 56 župa, 6 samostana, a također i na nekoliko mjesta u inozemstvu. Do nedavno su izveli 165 koncerata.

Ova večer duhovnih šansona bila je lijep duhovni doživljaj za sve prisutne. Koncert je bio atraktivan koliko zbog ove vrste glazbe koju baš nemamo prilike često čuti u Subotici, toliko i zbog činjenice da sastav sačinjavaju petoro braće i sestara. Njihov nastup je ujedno i lijepo svjedočenje o sreći jedne brojne obitelji koja živi prožeta kršćanskim duhom.

Na ovoj turneji po Bačkoj sastav "5 D" nastupio je još i u Somboru i Novom Sadu.

A. A.

NAŠOJ MLADOSTI

U Godini mladih

Djeca vi ste doba
Atoma, najlona,
Straha u kom dršće
Mnoštvo milijuna.

Oko vas se dižu
Grijeha crni vali
I ljuljaju silno
Brodić žića mali.

Dok svemirom kruže
Rakete, sateliti,
Čovjek u napretku
Do mjeseca hiti.

Svi narodi svijeta
U godini mladih
Izabraše mladost
Da budućnost gradi.

Po zemlji se šire
Ratovi i glad,
Siromasi traže
Mir, pravdu i rad.

No, svi dobro znamo
Što stariji griješe
Ne mogu ni mladi
Odjednom da riješe.

O miru se zbori,
Mir je svima tema,
Ali mjesto mira
Oružje se sprema.

Povjerenje u Vas
Sveta Crkva ima
Pa vas bijeli Otac
Poziva iz Rima.

Kud vam pogled kruži,
Kud li korak krene,
Ne vidite svjetla,
Tame niču sjene.

Bog nam ga poslao
Kao Svetog Oca
Namjesnika Krista
Crkve branioca.

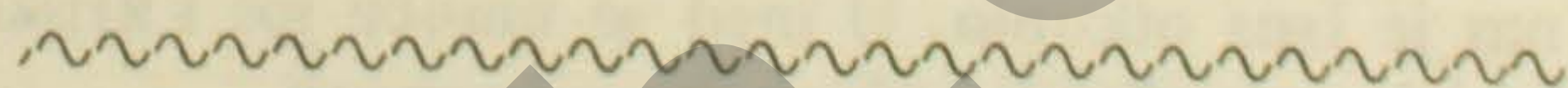
Štampa i ekrani
Seksom preplavljeni,
Erotika moral
Hoće da izmijeni.

Stog pođoste i vi
Vjernost da mu date
I njegovu vodstvu
Mladi se predate.

U eri bezvjerja
Mulju nemorala
Želite bit' mladost
Puna ideala.

Očinski vas prima:
"Mladi, Krist vas ljubi,
Čuvajte mir, vjeru
Da se ne izgubi!"

T.K.

BOŽIĆ U MOJOJ KUĆI

Iz dvadesetstoljetnog vijenca godina opet izranja novi Božić.

U našim srcima počinje plamtjeti odsjaj betlehemske zvijezde čineći nas sretnima i boljima.

Već mjesec dana prije Božića pripremamo se za taj značajan trenutak u našim životima. U vrijeme Adventa dolazimo na Zornicu. Sve veća tajnovitost se uvlači u zrak koji punim plućima udišemo želeći ga upiti u sebe. Svi članovi obitelji, tajno jedni drugima spremaju mala iznenađenja želeći dati ostalima bar mali djelić radosti koju osjećaju. Svatko ima svoje dužnosti: tata kupuje granu, umješta je u stalak i vrši nabavku. Na mamu spada najveći dio posla. Kuvanje jela i pečenje slatkih kolačića koje djeca toliko vole. Kuhinja je uvijek puna djece, pokušavaju dobiti komadiće poslastica na koje moraju čekati još malo. Nekoliko dana prije Božića peče se Božićnjak. U njegovom kićenju i pripremi sudjeluju i djeca. Od tijesta se prave pastiri, kola, jaslice, božićno drveće, ptičice sa otvorenim kljunovima jer sve ptice pjevaju "Slava Bogu na visini". Božićnjak se peče uveče kad su svi kod kuće i uz njegovu kićenje uvijek se pjeva. Od malena mi je ostao običaj da se tri dana prije Božića u kući čuje vesela brojlica: "Danas dan, sutra dan, prikosutra Badnji dan", koje odražava dječju radost iščekivanja.

Ujutro se svi pozdravljaju pozdravom: "Hvaljen Isus – čestitam Vam Badnji dan"! Cijela kuća prožeta je zvucima božićnih pjesama. Roditelji obilaze grobove najbližih na koje odnose grančicu jelke, žito posijano na sv. Lucu. Djeca prijanjaju na kićenje grane i sobe, želeći time dati svoj doprinos, a istovremeno bezgranično uživajući u tome.

Kad se obave pripreme i kad se skupe svi ukućani, sjeda se za svečano postavljene stol na kome se već nalazi u jednoj čaši žito, ječam, zob, kukuruz, zajedno pomješani u koje će se utaknuti svijeća opletena od tri tanke voštaničice, koja je simbol Presvetoga Trojstva. Kraj čaše se nalazi mlado žito, najljepša jabuka i božićnjak, kao kruna današnje večere. Pod božićnjak se stavlja metalni novac da bi ga bilo sve do slijedećeg Božića. Sve ovo stoji na stolu do Nove godine. U sobu svečano ulaze djeca sa upaljenim svijećama i govore: "Hvaljen Isus. Čestitamo Badnje večer"! Iza njih je išla baka noseći zdjelu gra' čorbe koja nije širila tako primamljiv miris samo zbog masla, nego i zbog cjelodnevnog posta. Na djecu dida baca zrnca žita govoreći: "Živi i zdravi bili"! Pale se sva svjetla i otključavaju vrata želeći time reći da je kuća otvorena za sve ljude. Svi se dižu i stojeći mole Oče naš, Zdravo Mariju, Slava Ocu. Baka je molitvu završavala riječima: "Daj nas Bože nagođinu jedan više".

Prije jela odrasli piju zamedljanu rakiju koja simbolizira zaboravljanje sve gorčine ovoga svijeta jer se Isus rodio. Zatim svi, od najmlađeg do najstarijeg moraju pojesti krišku bijelog luka koji namenuje istočni grijeh od kojeg nas je Isus otkupio. U med se umoče još i kriške od oraha i po jedna kriška od jabuke.

Djeca jedva čekaju da se sve ovo obavi da mogu početi sa jelom. Poslije gra' čorbe unosi se nasuvo sa sirom i pečena riba.

Ostatak večeri prolazi u pjesmi igri i očekivanju "vašanga". Ponekad zna doći skupina mladih, pa se tada zaori glas tamburice, božićnih i drugih bunjevačkih pjesama.

U takvom raspoloženju odlazi cijela kuća, osim najmlađih i starih na ponoćnicu, na kojoj u potpunosti doživljavaju Isusovo rođenje.

Poslije ponoćnice se pozivaju prijatelji ili se knjima odlazi na pača. Nerijetko, uz pjesmu, dočeka se i zora, pa je to najteži dan za djecu u školi.

Danijela

VAŠANGE

Često puta sam od starijih čula da su divanili o vašangama, spominjući razne zgode, ali nikad nisam bila sigurna kakve su to bile vašange.

Dosta puta sam gledala na televiziji krabulje, maškare, dodole i razne druge običaje drugih naroda, ali ipak, sve to nije bilo u vezi sa vašangama koje su bile u Božićno vrijeme. Pitala sam didu, a on mi je kazao:

"Vašange dolaze na Badnje večer. Pored svega onog što je bilo na Badnje večer i hrane koja se samo ilita na Badnje večer ili pak okićena grana i slama u sobi, stalno se mislilo, očekivalo i plašilo od vašanga koje su dolazile posli večer.

Bilo je svakako obučenih, muških, ženskih, velikih i malih. Bili su nafarbani, čađavi, obučeni u raznorazna odila, tako da je teško bilo koga pripoznat.

Vašange su se unaprid dogovorile šta će i kako će se obući da bi bilo što veselije i upadljivije. Neki su se maskirali u momaka, neki u divojku, neko u starijeg čovika, u stariju ženu, ciganina, a bilo je i takih koji su se obukli kao medvid. Pravile su razne maske na lica, obrazine, brade, brkovi i izvodili su raznorazne komedije.

Posli večer vašange bi se skupile na jednom salašu i onda bi redom išli od salaša do salaša čestitat Badnje večer. Obično su oni koji su predstavljali najstarije ulazili prvi i pozdravljali sa "Hvaljen Isus" i čestitali Badnje večer. Kad su svi poulazili unutra, a obavezno je među vašangama bilo i takih što su svirali u tambure, ili u gusle, a pratili su ih drugi lupajući u lonce, tepcije, stare nake i drugo...

Najpre su svi igrali uvlačeći u igru i domaćina i druge što je izazivalo veselje i šalu, a onda su se pivale pisme, prvo Božićne, a onda i one druge. Neko od vašanga je lego na prostrtu slamu i kad je pisma pristala, počeo je pripovijdati kojekake pripovitke, al' u tim pripovitkama obvezno je spominjo gazdaricu koja mu je dala ora, jabuka, suvih šljiva, kruva, slanine, šunke, divenice i drugo...

Dok je on pripovijdao, druge vašange su se postarale da sa astala pokupe i poidu ako je štogod ostalo: skuvanih kuruza, grava, ora, jabuka...

Domaćin je za to vrijeme svima redom livo u čaše vina i svaki je pio koliko je tjo.

Obično posli 20 - 30 minuta napuštali su domaćina i odlazili drugom.

Bio je običaj da se obiđe prije ponoćnice što više salaša, jer su u ponoć svi tribali biti na svojim slašima kad se ilita ponoćka i išlo spavati.

Emilija

MARIJA BISTRICA

JUBILARNO HODOČAŠĆE BAČKIH HRVATA

Već sedmi put na posljednju nedjelju rujna sabiru se hrvatski vjernici iz Bačke u našem narodnom svetištu Majke Božje u Mariji Bistrici, nastavljajući time prastaru tradiciju hodočašća naših ljudi u to svetište, a o jednom od njih imamo i zapis u kronikama svetišta, a Andriji Palkoviću iz Sombora, koji je hodočastio, još daleke 1781. godine. U tom svom zapisu spominje hodočašćenje svoga oca, još dok je on bio malen, pa kasnije spominje i svoja ranija hodočašća, a spominje i druge kršćane svoga kraja koji su također išli u Mariju Bisticu i taj lanac nije bio prekinut do naših dana.

Ovo redovito organiziranje hodočašća iz Bačke odgovor je na odluku i želju naših biskupa da Bistrica uistinu postane svetište cijeloga naroda.

Ovogodišnje hodočašće imalo je jubilarni karakter. Tristo godina stari Gospin milosni lik, zvan "Radosna Bogorodica Bačka", koja se čuva u drevnom franjevačkom samostanu u Baču, ove je godine na blagdan Velike Gospe, bila svečano okrunjena po rukama apostolskog pronuncija u Beogradu Mons. Francesca Colasuonna.

Veliku fotografiju toga milosnoga lika doniješe hodočasnici iz Bačke, vođeni svojim svećenicima, u narodno svetište u Mariju Bisticu. Zaželjeli su da bi na toj svečanosti bio prisutan i prvi biskup Crkve u Hrvata, zagrebački nadbiskup i kardinal Franjo Kuharić, kako bi pred njim ispovijedili svoju vjeru u Boga i zagovor presvete Djevice i po njegovim rukama svoju budućnost predali u ruke Majci Božjoj.

28. rujna u 17 sati vjernici iz Bačke svečano su ušli u Marijansko bistričko svetište, a na ulazu ih je dočekao sam kardinal i upravitelj svetišta Mons. Lovro Cindori.

Djevojka daruje cvijeće kardinalu Kuhariću

Nakon pozdrava upravitelja svetišta, riječ je uzeo dekan bački Lazar Ivan Krmpotić, koji je u svom govoru iznio pomalo čudnu povijest lika "Radosne Gospe Bačke" (Ovaj govor došosimo u cijelosti u ovom broju Bačkog Klasja).

Nakon pozdrava bačkog dekana kardinala pozdravlja pučka pjesnikinja Kata Ivanković, majka desetoro žive djece, majka jedne redovnice i sina bogoslova, stihovima sročnim za ovu zgodu.

Mladić obučen u bunjevačku narodnu nošnju i djevojka obučena u šokačku narodnu nošnju iz Bača, predadoše kopiju Gospina lika za svetišnu zbirku svih milosnih likova naše domovine.

Kardinal je predvodio euharistijsko slavlje u koncelebraciji sa svećenicima koji dođoše sa hodočašćem.

U svojoj homiliji kardinal je posebno istakao radost kao karakteristično obilježje kršćanskog života, povežavši to sa rijetkom titulom "radosne Gospe Bačke". Radost ima svoj izvor u življenju po evanđeoskim načelima. Kardinal je poželio da ta radost prožme sve slojeve vjernog puka, kako bi smo sa "Gospom radosnom", radosno stupili u četvrto stoljeće našeg života u prostranim ravninama Bačke.

Poslije sv. Mise slijedio je hodočasnički program duboko u noć. Većina hodočasnika provela je noć u bdijenju i molitvi. Svoje hodočašće završili smo u nedjelju svečanom svetom Misom, koju je predvodio bački dekan Lazar Ivan Krmpotić; homiliju je održao novi katedralni župnik subotički vlč. g. Stjepan Beretić.

Na povratku hodočasnici se zaustaviše na grobu službenice Božje Majke Klaudije u Varaždinu u uršulinskoj crkvi i na gradskom grobulju. A onda se podravskom magistralom, obnovljeni u vjeri i životnom optimizmu vratismo u svoju bačku ravnicu.

Z. K.

POZDRAV OCU KARDINALU

Skupina virnika iz ravne Bačke,
došli smo dragu Gospu pohoditi.
Srićni smo što ćemo ovom prilikom,
i Vas Uzoriti, moći pozdraviti.

Pozdravljaju Vas naša rodna polja,
na zalatnom suncu žito nam zrije,
mila domovina srićna nam da je,
posvećena Srcu djevice Marije.

Pozdrave Vam šalju bolesni i stari.
Oni više Gospi ne mogu doći,
pa svoje patnje i krunice svete,
prinose ko žrtve u vlastitoj kući.

Pozdravljaju Vas očevi i majke,
sa odgojem koji teške muče muke,
jer treba diti viru očuvati,
nije dosta samo u ruke kruha im dati.

Mladi i dica pozdrave Vam šalju.
Sve se više mladih okreće ka Gospi.
Samo priko nje postići možemo,
da nam se Gospodin smiluje i 'prosti.

Da, Oče dragi, svi Vas pozdravljaju !
S biskupom na čelu biskupija Bačka,
svi narodi koji u njoj žive,
a posebno naša grana bunjevačka.

Nosimo sliku radosne Gospe,
koja je sa nama već tri stoljeća.
Ne plašimo se budućnosti krute,
Majka nas ljubi i s nama osjeća.

Hvala Vam Oče za ovaj susret !
On će nas duhovno sve osvježiti.
A naša draga Bistirčka Gospa
neka Vas uvijek čuva i štiti.

Kata Ivanković

(Ovu svoju pjesmu pjesnikinja je
izrekla u Mariji Bistrici 28. rujna 1985.)

K. Ivanković čita svoju pjesmu

POZDRAV KARDINALU F. KUHARIĆU

Uzoriti Gospodine, prvi biskupe Crkve u Hrvata !

Evo nas ovdje na posvećenom tlu naše Marijanske narodne svetinje. Mi sinovi i kćeri Crkve u narodu Hrvata sa Vama prvim biskupom te Crkve u želji da danas zajedno proslavimo jedan značajan datum u našoj crkveno-narodnoj povijesti.

Donosimo Vam lik "Radosne Gospe Bačke", koja se čuva u drevnom samostanu otaca franjevaca u Baču.

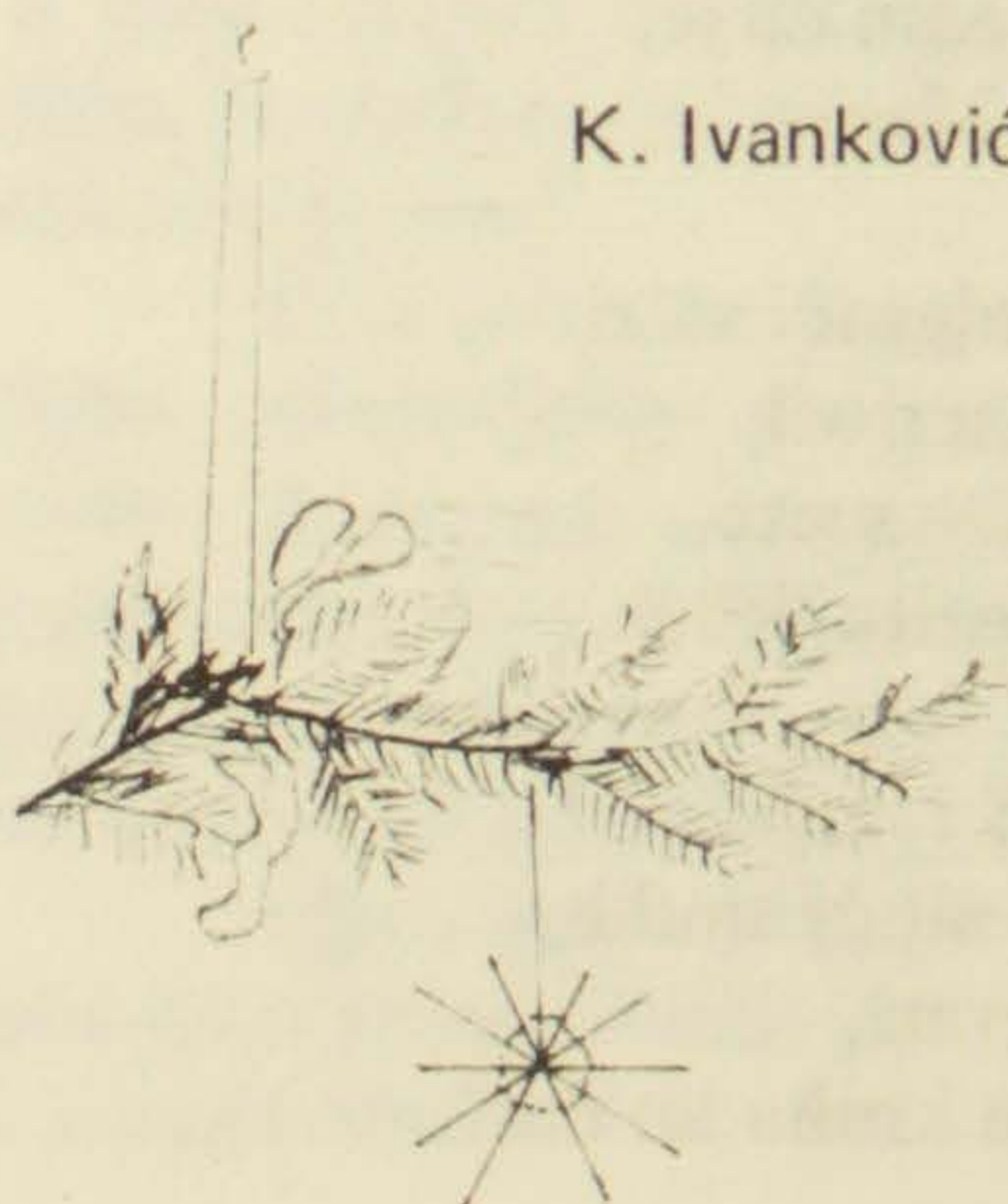
Taj lik je usko povezan sa našim doseljenjem i životom u prostorima bačkih ravnica, o čemu svjedoče tri krunice na njezinu liku i poneki škrti zapis. Ta slika je ove godine jubilarica. Slavi tristotu obljetnicu svoga postojanja, jer na njoj stoji napisano starom slavenskom riječi: "Siju ikonu pisa Dima pisar... od rođenja Kristova 1685.", a na prvoj kruni, onoj jednostavnoj, stoji napisano: "Okruni poštovani otac fra Jure Bačvanin, na poštenje Gospi, Gradovrh 1685."

Dakle, dvostruki jubilej ovog milosnog lika. Jubilej koji nas uvodi u jednu dragu značajnu obljetnicu, tri sto godina našeg ponovnog doseljenja na bačke ravnice. To se jasno vidi iz spomenutih natpisa. Fra Jure Bačvanin, znači onaj koji živi u Bačkoj, došao u Gradovrh, da tu okruni pred čudotvornim likom Gospe Gradovrške ovaj milosni lik Bogorodice Bačke i da je ponese okrunjenu zajedno sa fratrima gradovrškog samostana i pukom iz okolice Tuzle, koji su, kako bilježe povijesni podaci, slijedeće godine doselili u okolicu Bača i u sam grad Bač, koji je iste godine oslobođen od Turaka.

Tako ovaj lik možemo nazvati Gospom našeg doseljenja. I od tada ona je počivala u gradu Baču, gdje stoluje do naših dana.

Čudna je njezina povijest kroz ova tri stoljeća. Okrunjena u teškim vremenima turskog zuluma i vjerojatno nošena grudima naših fratara u novu domaju, kao simbol nade i "početak boljega svijeta", kako to napisahu naši stari tu na nedalekom Trškom vrhu. I ona je to bila. Iz bosanskih gora u bačke ravnice, ispod turskog zuluma u slobodu jedne kršćanske monarhije.

U vrijeme baroka okrunjena je po drugi put dragocjenom krunom od zlata, ali na žalost, o tome šute i kronike bačkog samostana i područni arhivi, ali svjedoči kruna koja joj stoji na glavi. Znak je to ljubavi i velike pobožnosti naših predaka. Zatim je uslijedio period zaborava i šutnje, dapače čak se počelo sumnjati da li je to uopće naš lik, ali što je još bolnije, i u našim katoličkim krugovima se govorilo da je o njoj bolje ne govoriti ionako se niša sigurno ne može tvrditi i konačno je njezin lik došao u samostansku riznicu. Bol mi je stiskala dušu, jer sam osjećao da taj lik krije u sebi veliku poruku. Ohrabren svojom subraćom svećenicima, odlučismo se proslaviti ovaj jubilej. Odlučili smo najprije restaurirati ovaj milosni lik i prigodom restauracije otkrismo gore citirani natpis fra Jurinog krunidbi. Bila je to za nas Božja potvrda da je taj lik najuže povezan sa našim ponovnim doseljenjem u one krajeve, a naša ranija odluka da je o ovoj obljetnici okrunimo, dobila je sjajnu potvrdu. I mi smo je kako Vam je poznato

ove godine na blagdan Marijina uznesenja okrunili zlatnom krunom od 12 zvijezda po rukama apostolskog pronuncija Francesca Colasuonna, koji je tom zgodom rekao: "Zato je logična i plemenita misao vas si Vaših svećenika da sada kada je tim događajima ravno tri sto godina, i vi obnovite svoju posvetu presvetoj Bogorodici i u znak zahvalnosti je ponovo okrunite. Bi će to svjedočanstvo vaše ljubavi prema Majci Božjoj, koja će ostati budućim naraštajima. Ovaj čin vaše ljubavi, prema Gospi, koju vaši stari nazvaše "radosnom", donijet će obilje plodova. Na ovu ljubav Bog neće ostati ravnodušan".

Okrunili smo je, jer vjerujemo u njezin moćni zagovor, osobito u situacijama kada se sve nade gase i kada perspektive, ljudski gledano ne daju nikakove nade, ali mi čvrsto vjerujemo, da je tada ona jedini izlaz. Sve svoje brige, skrb za danas i strah od sutra, treba staviti Bogorodici u ruke, jer "ona zna najbolje sve naše nevolje", jer je ona "početak boljeg svijeta".

S tom vjerom dođosmo ovamo u naše narodno sve-tište da tu svoju vjeru i nadu ispovjedimo pred ovim "čuda činećim kipom na Bisticu u kraljevstvu horvatskom", kako je napisao naš Andrija Palković i pred Vama prvim biskupom našega naroda.

Predajući fotografiju tog milosnog lika "Radosne Gospe Bačke" mi u Vaše ruke, uzoriti primase naš, stavljamo svu vjeru, svu nadu, svu ljubav prema Bogu i Svetoj Majci Crkvi rimskoj i katoličkoj sve naše boli i suze isplakane u prošlosti i sadašnjosti, sve naše zle slutnje, ali i sva naša nadanja, sav naš narodni i crkveni život, sa željom tolikih ispravnih duša da sa Marijom započnemo novi Savez za budućnost Crkve i naroda našega. Neka sa tim likom ostane trajno u ovom "srcu srca Hrvatske" sva ljubav i vjernost bačkih Hrvata, a tu istu vjernost pohranite i Vi, uzoriti Gospodine, u svom srcu i budite joj tumačem u svakoj prilici i na svakom mjestu !

Lazar Ivan Krmpotić

S PAPOM IVANOM PAVLOM II (nastavak)

POSEBNA PAPINA LJUBAV PREMA NAŠOJ CRKVI

Malo se koji narod može pohvaliti da ga je Papa u razmaku od dva do tri mjeseca počastio sa dvije pisane poruke, sa jednom Misom služenom na hrvatskom jeziku i posebnom brigom da kao narod dobijemo, u centru kršćanstva, u Rimu, svoj centar za okupljanje hodočasnika, kako to već mnogi narodi imaju divno uređeno. U pismu nadbiskupu i metropoliti splitskom Frani Franiću ističe radost, da će simpozij o "Počecima kršćanskog i društvenog života u Hrvata do IX. stoljeća", koji se je održao u Splitu u listopadu ove godine, "bolje osvjetliti povijest miroljubivog osvajanja jednog naroda za kršćansku vjeru i bolje upoznati koji je bio doprinos hrvatskog naroda jačanju evangelizacije Evrope i zajedništvu Crkava u vezi sa Rimskom Crkvom". (GK 41/85. str. 3/. U listu pak koji je atresiran svim mladim hrvatskim katolicima i katolicima ostalih naroda u Jugoslaviji piše: "Oslanjajući se na zajedničke kršćanske korijene europskih naroda, te hranjeni bogatom kulturnom i vjerskom prošlošću svojih naroda, dužni ste dati svoj doprinos zajedničkom nastojanju u rastućem zbližavanju naroda Evrope i izgradnji njihova sve većeg zajedništva. Vi mladi katolici živite na susretištu Istoka i Zapada, u dodiru sa različitim narodima i kulturama . . . pozvani ste u punoj svijesti svoga vjerskoga, kulturnog i nacionalnog identiteta razvijati dijalog sa kršćanima drugih vjeroispovjesti, s muslimanima te s onima koji ne vjeruju". /GK 44/85 str. 3/.

Posebno je dirljivo da se Papa brine da hrvatski narod dobije svoj hodočasnički dom u vječnom gradu, budući da naš zavod sv. Jeronima može pružiti gostoprimstvo samo svećenicima i biskupima, radi ograničenog prostora i radi specifične namjene; to je naime kuća studija. Kako je pažljivo to srce Papino kada u njemu ima mjesta i za ova-

ko prozaične brige Crkve u jednom narodu i još više da nas u tom smislu i potakne da taj problem riješimo, kako je to iznio sestrama Kćerima Milosrđa i Uršulinkama, kada ih je nedavno primio i služio za njih Misu na hrvatskom jeziku. Samo ljubavlju, molitvama i žrtvama mu se možemo odužiti !

KARDINALSKO ZBOROVANJE

Koncem studenog papa Ivan Pavao II. sazvaio je već po drugi put za svoga pontifikata, cijeli kardinalski zbor, da se sa njima, kao svojim osobnim savjetnicima, posavjetuje u važnim stvarima organizacije upravnih ustanova cijele Crkve, tj. Rimske kurije i o drugim važnim pitanjima života i djelovanja Crkve. Često se sadanjemu Papi pripisuje sklonost k samovlasti, vjerojatno radi njegova uvjerenja i hrabrosti u svim njegovim nastupima, a ipak bjelodana je činjenica da se taj Papa savjetuje sa svim ustanovama u Crkvi i to više nego je do sada bila praksa. Veliki odaziv kardinala, pa i onih u dubokoj starosti, pokazuje koliko cijene ovu Papinu gestu, što su uostalom i izrazili u svojim govorima. Glavnim predmetom bila je reforma Rimske kurije, tog vjerkovnog aparata pomoću kojega Papa vrši svoje služenje univerzalnoj Crkvi. Ova reforma je počela, po želji koncilskih otaca, odmah nakon Koncila, zatim ju je nastavio papa Pavao VI. i sadanji papa Ivan Pavao II. Riječ je o što većoj internacionalizaciji, tj. da članovi tih središnjih ustanova budu iz svih naroda i krajeva i funkcionalnosti, tj. da svaka Kongregacija ili druga ustanova bude što svrsishodnija i više na služenje konkretnim mjesnim Crkvama. Koliko je poznato kardinali su prijedlog jedne uže komisije, prihvatili i sada samo treba čekati Papinu odluku i odobrenje, da se i tu ostvari ono željeno "posuvremenjenje" Ivana XXIII.

L I K

ĐURĐIN

50 GODINA CRKVE

Nedjelja, 6. listopada 1985. god. ostat će u najljepšoj uspomeni župljanima Đurđina i mnogim gostima koji su toga dana prisustvovali velikoj svečanosti u đurđinskoj crkvi.

Toga dana proslavljen je jubilej 50. obljetnice crkve. Mlade generacije su sa zanimanjem slušale uspomene starijih koji se sjećaju svih događaja prije 50 godina kada je ova crkva sagrađena i posvećena.

Prošlo je mnogo godina dok nije nikla lijepa crkva na đurđinskim ravnicama. Dugi šorovi đurđinskih salaša bili su u sastavu crkvene župe u Bajmoku, a 1913. godine osnovana je župa sv. Marka u Žedniku i đurđinski salaši su ušli u njezin sastav.

Međutim, ni tada nije riješeno pitanje vjernika na Đurđinu, jer su sve crkve u okolini bile vrlo daleko. Subotica je udaljena 18 km, Bajmok 9, Tavankut 9, a Žednik – župa matica 8 km. Nevolje su osobito bile velike u jesen i u zimu kad su blatnjavi putevi postali teško prohodni.

Zbog toga je bila trajna želja vrijednih stanovnika đurđinskih salaša da sagrađe crkvu koja će biti među njima kao kuća Božja i mjesto za molitvu i zahvalnost.

O ovim željama su razmišljali dok nije došlo do odluke da ih ostvare.

Godine 1923. u predvečerje Badnjega dana, 23. prosinca, viđeniji Đurđinčani sastali su se u župi sv. Marka u Žedniku da izaberu svoju prvu Crkvenu općinu.

Taj povijesni skup otvorio je i vodio vlč. Petar Evtović, župnik. Tada je izabrana prva đurđinska Crkvena općina, ali još je daleko bilo ostvarenje njihovih želja da sagrađe svoju crkvu.

Godine 1933. inženjeri Karlo Molcer i Bolto Dulić napravili su nacrt i plan za đurđinsku crkvu. U proljeće, 22. travnja 1935. god. započeli su prvi građevinski radovi za novu crkvu na zemljištu koje je darovao Marijan Jaramazović. Uz pomoć svih poslovi su napredovali i osvanuo je svečani dan, 6. listopada 1935. godine, dan posvete crkve.

Blagoslov zvona i posvetu nove crkve obavio je subotički biskup Lajčo Budanović.

Tako je ispunjena stara želja vjernih čuvara đurđinskih salaša da imaju svoju crkvu, koja je postala središte duhovnog života.

Godine su brzo prlazile i približavala se 50. obljetnica posvete crkve. Đurđinčani su željeli da taj jubilej bude proslavljen na dostojan način. Zub vremena ostavio je tragove na crkvi. Trebalo je nešto učiniti. Zato prošle, 1984. godine za dužijancu crkva je obnovljena izvana nastojanjem upravitelja župe Marka Vukova i uz svestranu pomoć vjernika i nastojanjem novog upravitelja župe Marijana Đukića, koji je stupio na ovu dužnost 27. XI. 1984. godine, crkva je vrlo lijepo uređena iznutra. Tako je obnovljena crkva dočekala svečanu nedjelju, 6. listopada 1985. godine, svečani dan proslave 50. obljetnice posvete crkve.

Biskup M. Zvekanović blagosiva crkvu

U 10 sati u crkvu je ušla svečana povorka u kojoj su bili biskup Matija Zvekanović, svećenici i članovi Pastoralnog vijeća i grupa mladeži u bunjevačkoj svečanoj nošnji.

Prije ulaska u crkvu biskup je blagoslovio obnovljen, takozvani Jaramazov križ na prilazu prema crkvi. To je jedan od najstarijih križeva na Đurđinu. I najstariji Đurđinčani ne sjećaju se kad je križ postavljen.

Poslije blagoslova crkve iznutra bila je svečana sveta Misa koju je prikazao biskup Matija Zvekanović, a u koncelecijaciji su bili Franjo Vujković, Marko Vukov, Tomo Bukvić, Lazar I. Krmpotić, o. Ante Stantić, kramelićanin, fra Miljenko Holzleitner, subotički gvardijan i Balško Dekanj, podružni dekan.

Crkva je premala da primi sve koji su joj toga dana došli u pohode. Pored Đurđinčana bilo je gostiju iz Subotice i okolnih naselja. U goste je došla i grupa župnikovih rođaka iz Bosne, iz Domaljevca, koje je doveo njihov kapelan fra Marko Oršolić.

Pod sv. Misom je pjevao domaći crkveni zbor, a kao gost pjevao je subotički katedralni zbor "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. Mirjam Pandžić.

U svojoj homiliji biskup M. Zvekanović govorio je o tome što je crkva u životu vjernika. Zatim je podsjetio na neke momente o gradnji i posveti crkve prije 50 godina. Sjetio se i onih godina kad je kao mlad svećenik poslije Mlade mise bio vikar u đurđinskoj župi.

Biskup je toplim riječima zahvalio svima onima koji su na bilo koji način i bilo koliko pomogli svojim prilozima i svojim radom da je đurđinska crkva tako lijepo obnovljena izvana i iznutra. Đurđinčani mogu biti ponosni i zadovoljni što imaju tako lijepo mjesto za duhovno okupljanje i molitvu.

Onaj, koji je toga dana bio najuzbuđeniji i najsretniji je mladi župnik Marijan Đukić. On je poslije sv. Mise zahvalio biskupu i svećenicima koji su došli na proslavu ovog velikog jubileja. Zahvalio je i svim vjernicima koji su došli da se pridruže ovom rijetkom slavlju. Posebno je zahvalio svima dobrotvorima koji su svojim prilozima pomogli da se može obaviti tako velik posao obnove đurđinske crkve. Bez pomoći vjernika to bi sve bilo nemoguće izvesti, a sve je učinjeno isključivo uz pomoć vjernika bez pomoći neke druge ustanove.

Župnik je pozvao sve vjernike da se odmah ne razidu. Neka se zadrže oko crkve u prijateljskom razgovoru, a počastit će ih mladež ponudama koje su za ovaj svečani susret pripremile vrijedne đurđinske domaćice.

Poslije završetka ove crkvene svečanosti priređen je svečani ručak za goste uzvanike. Pored biskupa i svih svećenika iz koncelebracije došli su još neki svećenici iz Subotice i okolnih župa. Također je bilo prisutno nekoliko časnih sestara iz pojedinih mjesta. Gosti su bili i članovi subotičkog katedralnog zbora "Albe Vidaković" koji su pjevali na svečanosti u crkvi. Pored drugih, bili su i članovi Pastoralnog vijeća i gosti iz Bosne.

Đurđinčani su otvorili svoje srce kao gostoljubivi domaćini i goste su svatovski pogostili u svatovskoj šatri koju su postavili u župnom dvorištu.

Za organizaciju ove proslave i ovog prijateljskog susreta, pored članova Pastoralnog vijeća, osobito je zaslužna grupa mladih koji su u svemu pomagali svome župniku, a osobito u posluzi gostiju.

Svi gosti dobili su sličice od slame koje su izradile đurđinske umjetnice Mara Ivandekić i Kata Rogić. Slike

od slame, koje su izradile iste umjetnice, dobili su biskup i svećenici, koji su bili u službi na Đurđinu i Andrija Kopilović, koji je mnogo pomogao u rješavanju raznih problema oko uređenja unutrašnjosti crkve kao što je izbor i raspored boja i skice za pojedine ukrase glavnog oltara.

Treba spomenuti da su članovi subotičkog katedralnog zbora svojom pjesmom doprinijeli veselom raspoloženju kod stola tako da su ovaj prijateljski susret i ova proslava đurđinskog jubileja ostali svima kao lijep i duhovno bogat doživljaj.

Treba posebno zahvaliti svima koji su na bilo koji način pomogli u organizaciji i pripremanju crkvene svečanosti i prijateljskog susreta, jer su pokazali kako se uspješno mogu organizirati ovakve priredbe.

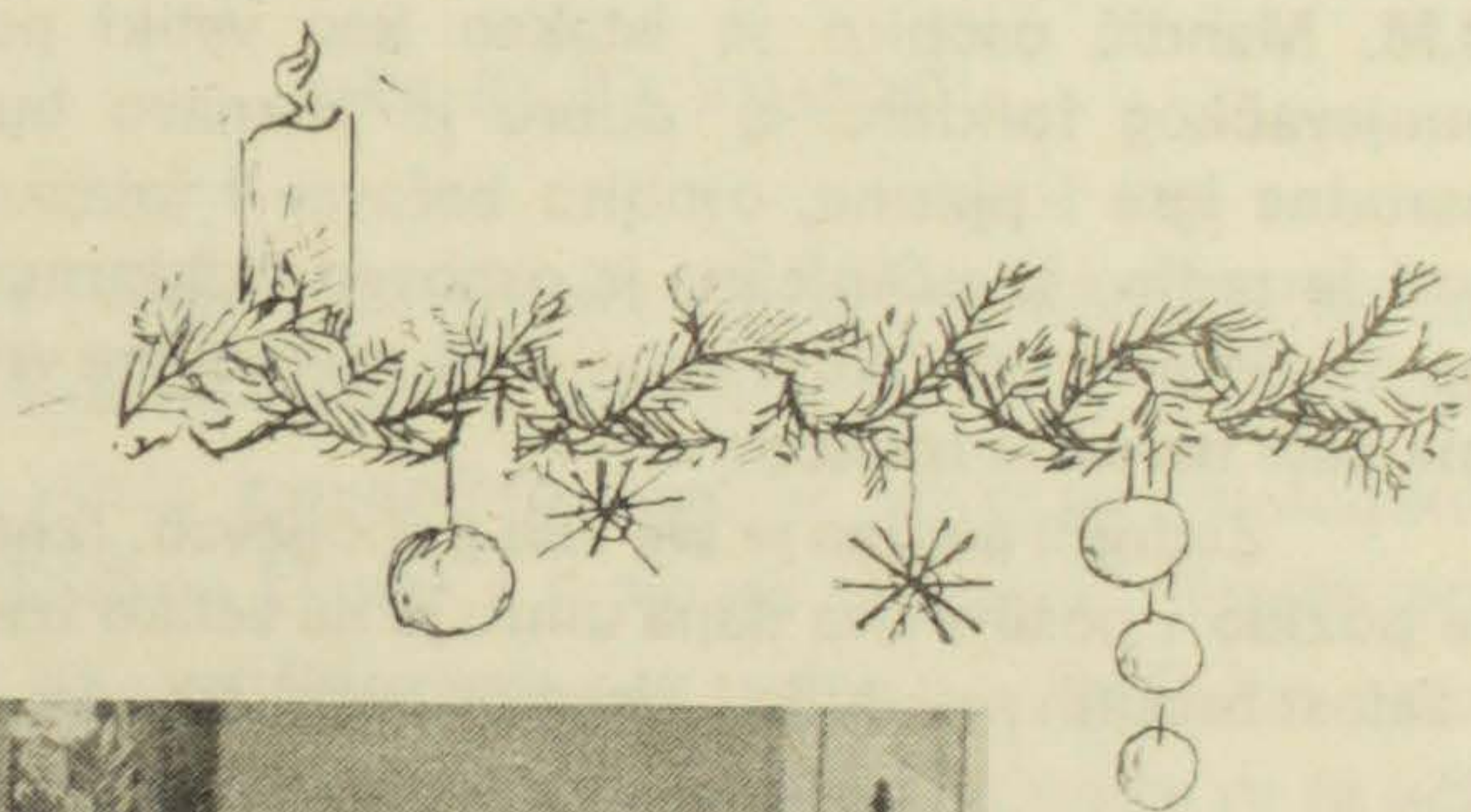
U 5 sati poslije podne bila je popodnevna sv. Misa, a zatim svečana akademija koju je pripremila grupa mladih. Priredba se sastojala od vrlo lijepog recitala i ritmičkih igara, koje su izvodile djevojčice, a grupa mladih je otpjevala nekoliko pjesama.

U pripremanju ove vrlo skladne i uspjele priredbe istakli su se neki mladići i djevojke, a pomagale su im č. s. Eleonora Merković i Maristela Miković.

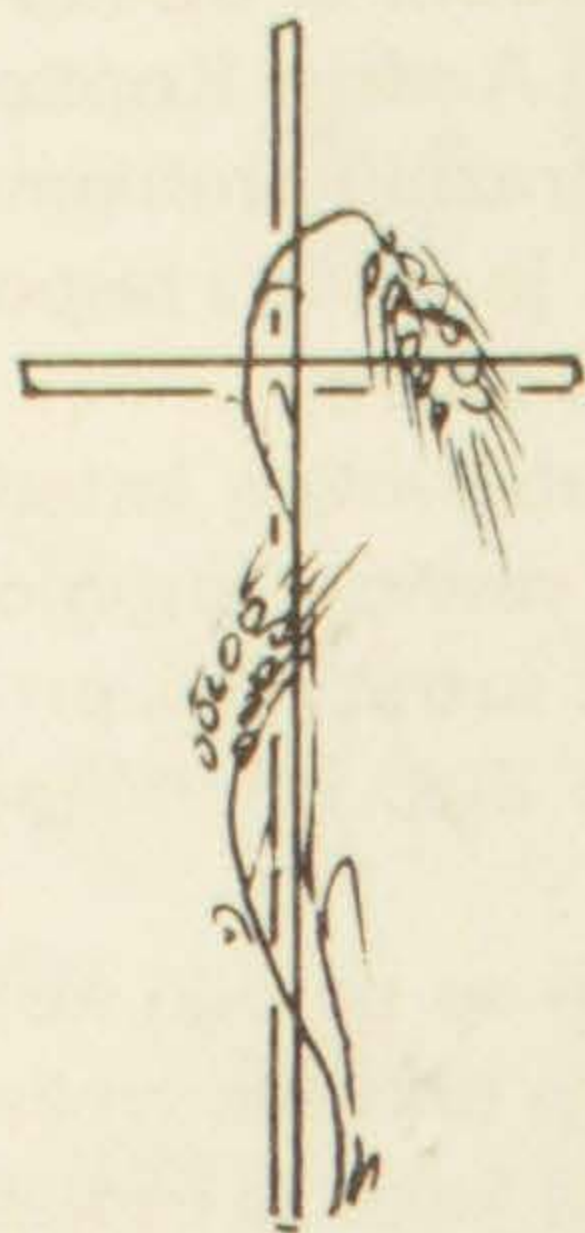
Svima izvođačima i priređivačima najljepše pohvale.

Za ovu priliku đurđinski Župni ured objavio je knjižicu pod naslovom "Đurđin" koju je napisao Ivica Prčić. Knjižica sadrži mnogo vrijednih podataka o povijesti naselja, crkve i župe.

AI – Be

Svečana sv. Misa u crkvi u Đurđinu

IN MEMORIAM

BARNABA MILOŠ MANDIĆ

25. XI. ove godine preminuo je u svojoj 76. godini života Barnaba Miloš Mandić. Rodio se 1909. god. u Subotici. Otac mu je Mijo Mandić, učitelj i poznati naš kulturni radnik, učenik i sljedbenik biskupa Ivana Antunovića, pokretač i urednik književnog lista "Neven", koji je počeo izlaziti 1884. god.

Barnaba Miloš Mandić bio je učitelj, a poslije drugog svjetskog rata od 1950. bio je direktor Osmogodišnje škole br. 4 (Bajska škola), a zatim direktor Osmogodišnje škole br. 3 (Golubova škola) u Subotici. Poslije toga je više godina radio u specijalnoj školi sve do odlaska u penziju. Uz to je bio aktivan društveni radnik u svome kraju.

Bio je velik poznavalac narodnog blaga i običaja. Sakupljao je bunjevačke narodne pripovijedke i neke je objavio između dva rata, a veći broj je ostao neobjavljen. B.M. Mandić osobito se istakao kao veliki poznavalac bunjevačkog folklora, tj. dobro je poznavo bunjevačke narodne igre i pjesme, osobito bečarce i šaljane. Gdje god je radio, sa učenicima je osnovao folklornu sekciju i na mlade prenosio svoje znanje i ljubav prema vrijednostima naše narodne tradicije.

Zadnjih godina je sve više poboljšavao. Iznenada mu je pozlilo i poslije dva dana umro je na veliko iznenađenje i žalost brojnih prijatelja i njegovih najbližih.

Sprovod je bio 28. XI. na Bajskom groblju u Subotici iz Peičeve kapele. Sprovodne obrede vodio je vlč. Andrija Kopilović, koji se oprostio toplim riječima od pokojnika pred kapelom. Zahvalio je pokojniku za sve što je učinio kao odgojitelj mladih generacija i kao društveni i kulturni radnik, radeći na očuvanju onih vrijednosti koje se ne smiju zaboraviti.

Nad grobom od pokojnika se oprostio predstavnik Mjesne zajednice i istakao je društveni rad B.M. Mandića kroz dugi niz godina za opće dobro.

Dok su pokojnika polagali u grobnicu, koja se nalazi nedaleko od ulaza u groblje kod Kalvarije, mladi članovi Subotičkog tamburaškog orkestra pod vodstvom Josipa Jaramazovića odsvirali su tri pjesme. Tako je B.M. Mandić ispraćen na vječni počinak muzikom koju je najviše volio.

Vojmir

SUBOTICA

KONCERT ZBORA "SVETA TEREZIJA

U nedjelju, 10. studenoga u katedrali - bazilici u Subotici, povodom Evropske godine glazbe, održan je koncert madžarskog katedralnog zbora "Sveta Terezija".

Zbor je izvodio skladbe pod ravnanjem Josipa Mioča. Nastupio je orguljaš Andrija Galun, docent Muzičke akademije u Beogradu, violinistica Lila Pekar i sopranistica Ildiko Komjati iz Subotice.

Izvedena su djela J.S. Bacha, F. Hendela, D. Scarlatija, Jakova Gotovca i drugih glazbenika.

Izvedbe zbora i gostiju bili su na potrebnoj umjetničkoj visini. Izvođači su pobrali buran pljesak od slušatelja koji su došli na koncert u lijepom broju.

Ovim koncertom zbor je odao počast svom bivšem zborovodi Franji Wurtzu povodom 15. godišnjice smrti.

BIKOVO KOD SUBOTICE

NOVI OLTARNI RELJEF

22. rujna ove godine subotički biskup Matija Zvekanović blagoslovio je novi oltarni reljef Uznesenja Marijina u župnoj crkvi u Bikovu, nedaleko od Subotice.

Ovaj brončani reljef u naravnoj veličini izradio je Ante Starčević, umjetnik iz Zagreba.

Zajedno s biskupom, uz župnika Julija Bašića, svetu Misu slavilo je još pet svećenika. Među njima bio je i 93-trogodišnji franjevac o. Radoslav Kujundžić, koji je rođen na salašu pored čantavirskog puta kod Klise, a ti šorovi salaša su sastavni dio crkvene župe u Bikovu.

U punoj crkvi vjernika isticala se grupa od 30 mladića i djevojaka u lijepoj bunjevačkoj narodnoj nošnji.

U svojoj homiliji biskup je, pored ostalog, rekao vjernicima: "Trebalo s ljubavlju i praktičnim vjerskim životom danas održavati živu zajednicu Crkve, koja će mladom naraštaju našega naroda prenositi svjetlo vjere. U tu svrhu vjernici župe Bikovo trebaju imati na srcu veliku brigu oko odgoja svoje djece u vjeri i upućivati ih na duhovna zvanja, koja naša biskupija željno očekuje".

Crkva u Bikovu spada među novije crkve. Jedina u Subotičkoj biskupiji nabijena je od zemlje kao i stari okolni salaši. Tadašnji župnik sv. Terezije, a kasnije biskup, Lajčo Budanović posvetio je crkvu na blagdan Velike Gospe, 15. kolovoza 1921. godine.

Crkva je dugačka 17 metara, široka 6,5 metara, a zvonik je visok 15 metara.

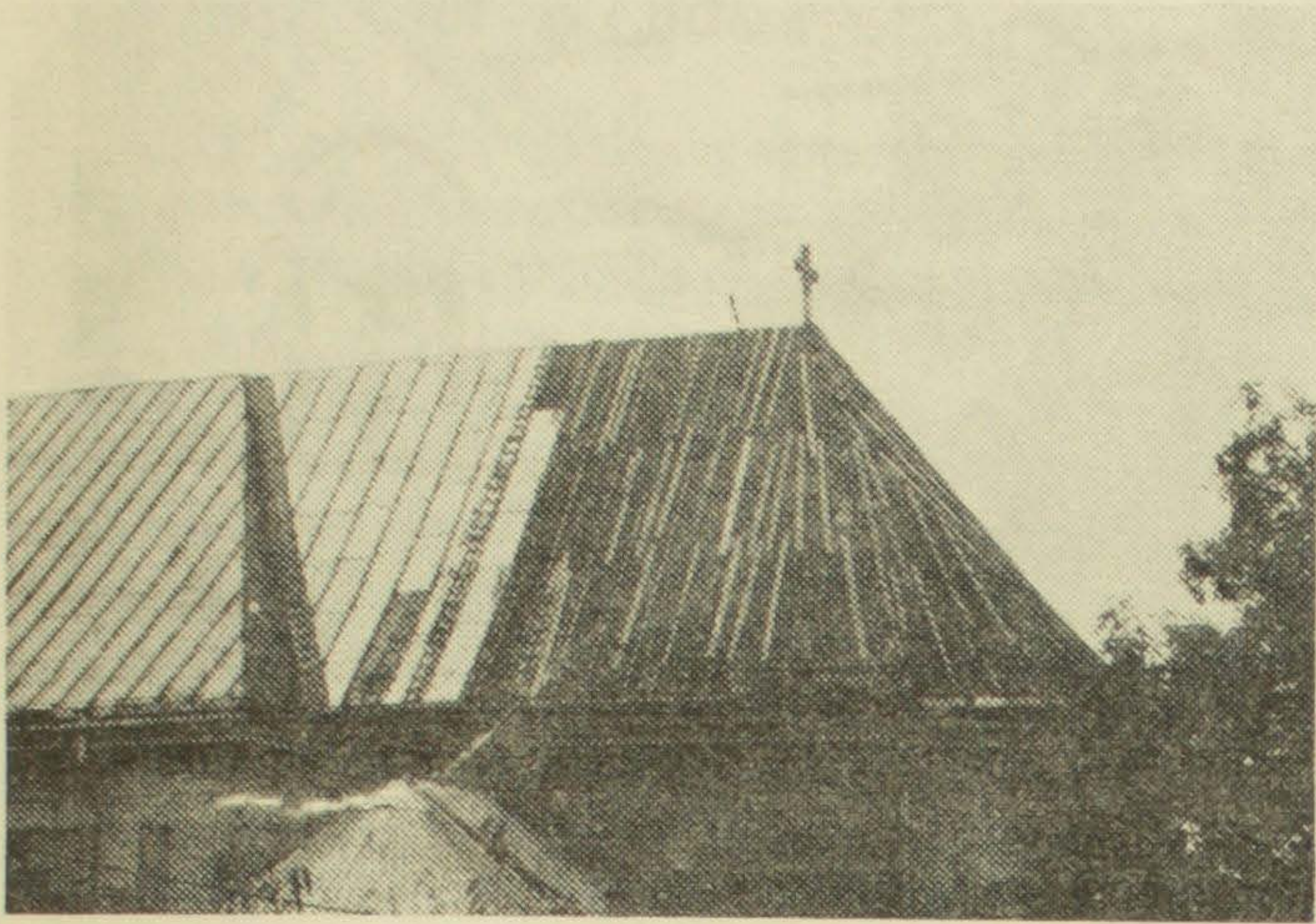
1923. god. postavljen je za upravitelja župe vlč. Franjo Bertron, koji je na ovoj dužnosti ostao 13 godina. On je mnogo učinio za razvoj ove župe. Uz crkvu je sagradio sakristiju i zatim zvonik, a 1935. god. pod njegovim vodstvom sagrađen je i lijep župni stan.

Prije nekoliko godina zalaganjem novog župnika Julija Bašića i uz pomoć vjernika crkva je vrlo lijepo renovirana i uređena iznutra.

Župa u Bikovu sve više broja opada, jer su opustjeli mnogi salaši, ali župa ima budućnost, jer pored puteva i u selu niču nove kuće i u tome je nada.

Al - Be

SUBOTICA

POPRAVLJA SE NAŠA KATEDRALA

Od starine se biskupska crkva smatrala MAJKOM i GLAVOM svih crkava u biskupiji. Svaka je katedrala zato najuglednija i najčasnija crkva jedne biskupije. Nitko nije tako ponosan na subotičku katedralu kao građani grada Subotice. Ogromno područje nekadašnje župe svete Terezije u Subotici razdijeljeno je na mnogo župa. Za šire područje grada Subotice naša je katedrala u doslovnom smislu riječi majka. Svojom veličinom i zavidnom ljepotom ona je pravi biser grada Subotice i ponos čitave Bačke. U svojoj dvostoljetnoj povijesti puno je puta uljepšavana i popravljana.

Tako velike i lijepe zgrade se nikada ne mogu obnoviti jednom zauvijek. Samo poslije rata naša katedrala više puta je obnavljana. Unutrašnjost crkve lijepo je dotjerana. Od poda do svodova sve je lijepo obnovljeno i uređeno. Novim limom pokriveni su tornjevi, pozlaćeni su križevi na tornjevima. Asfaltirane su staze oko katedrale.

OBNOVLJENA JE CRKVA U MALOJ BOSNI

Prošlo je već 54 godine otkad Isus Krist boravi u Maloj Bosni, pod krovom predivne crkvice, podignute u čast presv. Trojstvu. No kako zub vremena nagriza sve ono što čovjek svojom rukom podigne od propadljivog materijala, tako je vrijeme učinilo svoje i na ovoj crkvi. Na fasadi crkve žbuka i malter su na mnogim mjestima otpali. To je nagrđivalo ovaj hram molitve i susreta s Bogom.

Lijepo je uređen sav prostor u neposrednoj blizini crkve. Jedino su putevi oko katedrale blatni i neuredni, zapušteni desetljećima, ali na sreću sada je uređen, bar, put ispred katedrale.

DOTRAJALI KROV NA KATEDRALI

Koncem srpnja mjeseca uspjeli su se majstori na krov katedrale. Plan je bio, skinuti dotrajali zardani lim i postaviti novi. Nažalost, osim lima, valjat će zamijeniti i dobar dio drvene građe. Ispod lima vlaga je nagrizzala i drvenu građu koje je dobrim dijelom posve istrula. Zbog zamašitosti radova i golemih troškova, ove će se jeseni popraviti samo jedan dio crkvenoga krova. Župljani katedralne župe sv. Terezije nalaze se pred velikom i teškom zadaćom. Nadaju se da će se za svoju katedralu brinuti i ostali vjernici naše Subotičke biskupije.

Tako se dugo obnavljala i zagrebačka katedrala. Za njezinu obnovu angažirao se i Glas koncila i sva katolička javnost u domovini i iseljeništvu. Znade se, grad Zagreb pa i cijela Zagrebačka biskupija imala bi preveliku zadaću, kad bi sama morala obnoviti i dotjerati toliku crkvu. Udruženim snagama zagrebačka katedrala je ipak lijepo obnovljena

MOLBA ZA POMOĆ

Računajući na ljubav svih vjernika Subotičke biskupije prema katedrali sv. Terezije u Subotici, članovi Pastoralnog vijeća katedralne župe se obraćaju čitateljskoj publici "Bačkog klasja" s molbom za pomoć. Svojim prilogom za obnovu katedrale pokazujemo svoju ljubav i svoj ponos na najdražu nam crkvu. Građani Subotice će to učiniti i zato što su ponosni na svoju Veliku crkvu, a vjernici naše biskupije zato što se radi o našoj katedrali koju svi mi volimo.

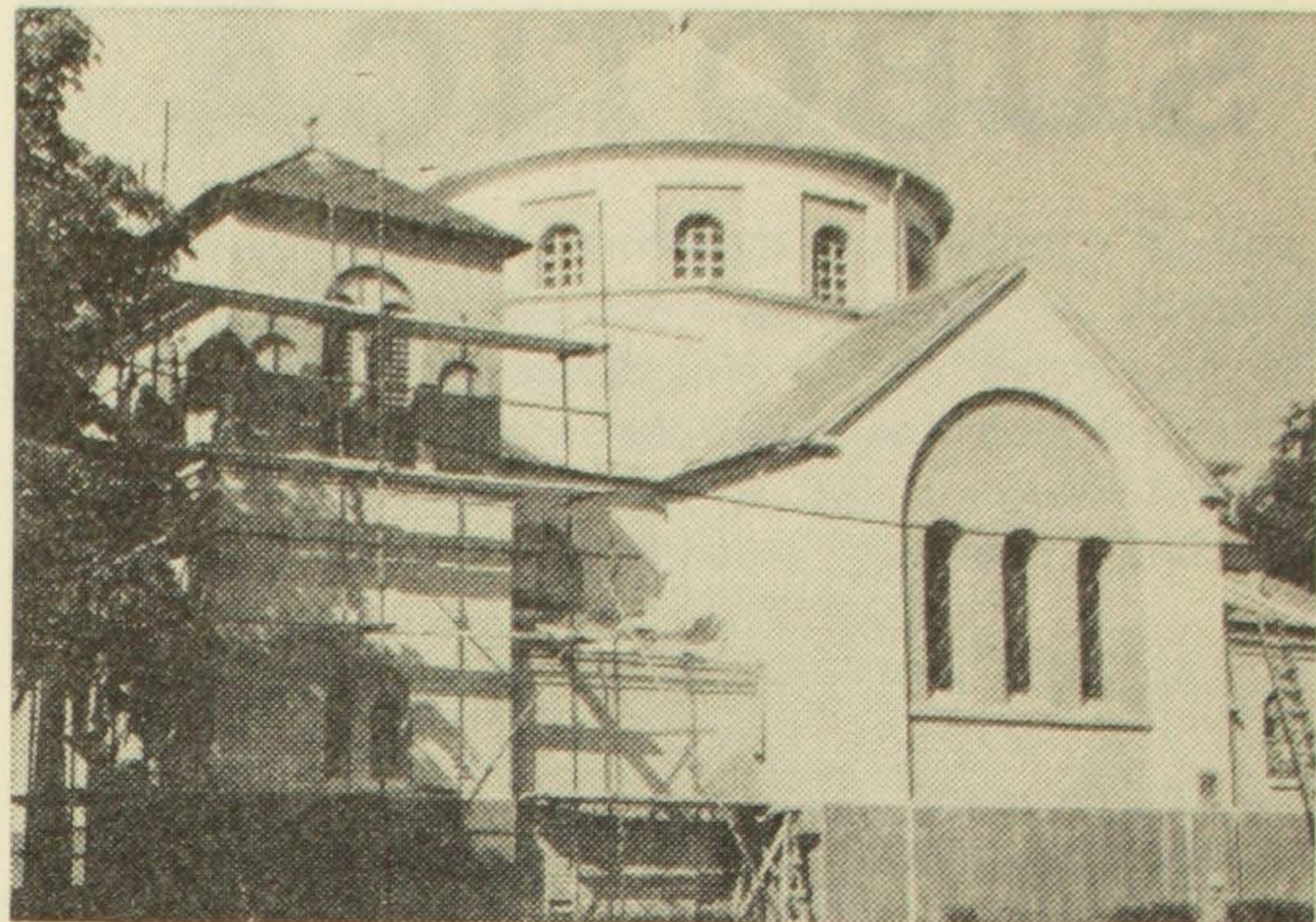
Svoj prilog za obnovu katedrale možete poslati na adresu uredništva "Bačkog klasja" ili na adresu župe sv. Terezije, 24000 Subotica, Harambašićeva 7.

Župnik

U dogovoru su članovima Pastoralnog vijeća Crkvene općine, župnik vlč. Marko Forgić odlučio je da se obnovi fasada na crkvi. Počela su se prikupljati sredstva i nabavljati materijal. Sami radovi su započeli 7. lipnja 1985. godine. Izvođač radova je Lazo Mamužić, kod kojeg radi i nekoliko vjernika naše župe. Tek što su radovi započeli vlč. Marko Forgić morao je prijeći na novu župu, u Sontu.

Na njegovo mjesto došao je kao privremeni upravitelj župe vlč. Andrija Anišić, koji je rodom sa Hrvatskog Majura, koji je dio Male Bosne. Situacija nije bila zavidna, ali zatekao je složno Pastoralno vijeće, kojemu je stalo da budućim naraštajima ostavi u zalog lijepo obnovljenu crkvu. Privremeni upravitelj župe, ili kako su ga popularno zvali "p.u.ž." i članovi Crkvene općine dali su se na rješavanje finansijskih problema, koji su bili najteži, jer se kasa ispraznila plaćajući materijal. Srce i "buđelar" župljana nisu ostali zatvoreni i radovi su napredovali.

Uporedo sa majstorima "p.u.ž." i nekolicina župljana obavljali su poslove oko farbanja oluka, krova, prozora... Svakako dolikuje na ovom mjestu zahvaliti vlč. Beli Stantiću koji je došao, par puta, pomoći "komšiji u nevolji". Ni on se nije ustručavao uprljati svoje ruke i popeti se na krov crkve. I tu se pokazala istinitost one narodne "niko ko prvi komšija". Posebnu zahvalnost dugujemo i vlč. Franji Luliću, koji je svoje slobodno vrijeme rado tu utrošio, kao i bogoslovima Franji Ivankoviću i Josipu Kujundžiću. Neka Bog svima bude obilna nagrada, jer i njihov

Crkva u Maloj Bosni u skelama

rad je velika materijalna zarada. Svojim radom uštedili su, kako sam izvođač radova reče, oko 500.000 dinara.

Radovi su pri kraju. Uzdamo se u Božju pomoć i dobrotu ljudi da će se sve moći na vrijeme isplatiti, jer najbolje je po onoj "čist račun - duga ljubav".

župljanin

BAČKA PALANKA

UMRO DUGOGODIŠNJI SINDIK

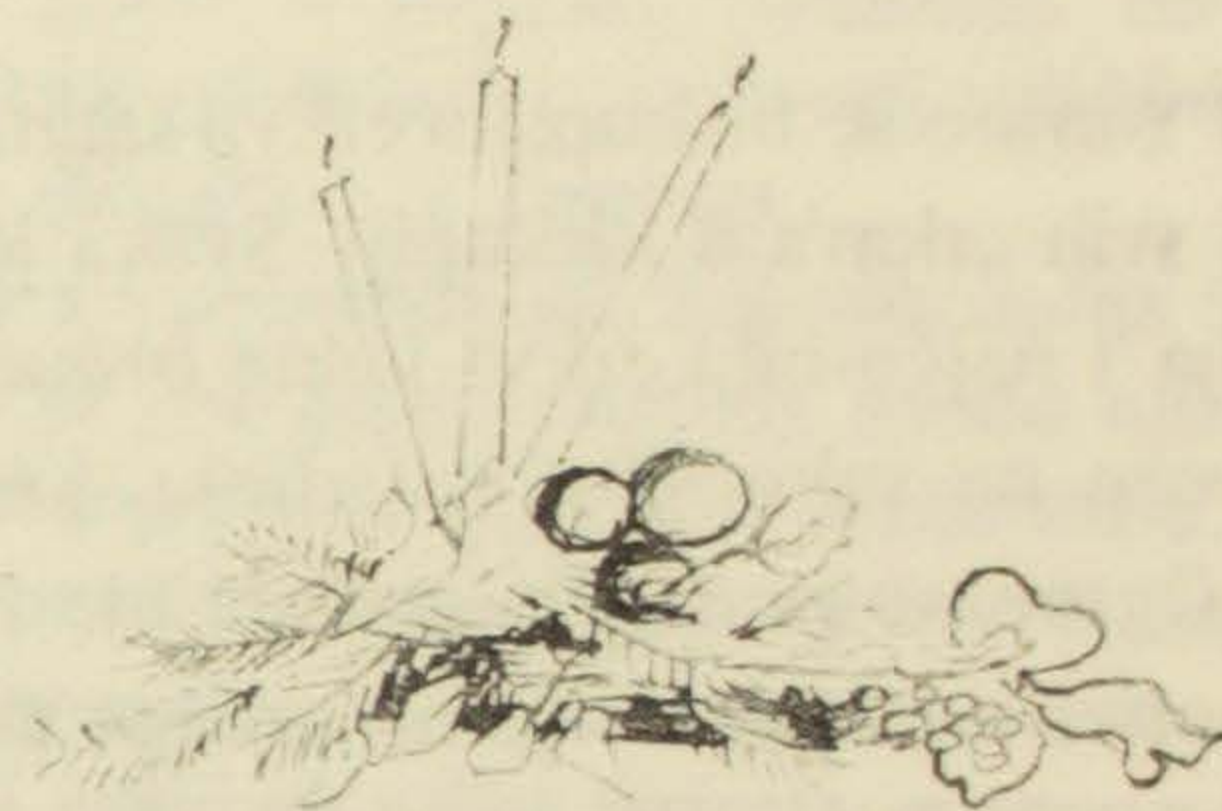
23. listopada u prometnoj nesreći završio je svoj zemaljski život Michal Zlarek, dugogodišnji sindik - "crkveni otac" crkve Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije u Bačkoj Palanci.

Bio je to muž velike i duboke vjere i velike radinosti. Otac brojne obitelji. Jedanaestoro djece postavio je na noge. Poslijednjih dvadeset godina bio je sindik palanačke župne crkve. Ovu dužnost je vršio veoma vjerno i sa puno ljubavi. Svake nedjelje je sudjelovao na sve tri Mise i dolazio do crkve dva puta, a stanovao je na kraju grada. Bio je župniku i Pastoralnom vijeću uvijek pri ruci i sudjelovao u svim akcijama, bilo kada se radilo o liturgijskim činima (dvadeset puta je sa župnikom obišao sve katoličke kuće u gradu, noseći bogojavljenki blagoslov), bilo da se je radilo o restauracijskim akcijama na crkvi, kapelama, župnom stanu, samostanu, grobljima ili crkvenoj imovini.

Sve je to u svom oproštajnom govoru spomenuo župnik Lazar Ivan Krmpotić, koji je vodio pogrebnu procesiju, svečanu koncelebraciju i potrebne obrede.

U ovim obredima uzeli su učešća Vinko Majić, svećenik koji već sedam godina pastoralno djeluje u Bačkoj Palanci, pomažući župniku, zatim Michal Zlarek, župnik iz Selenče, odakle potiče i pokojnik i o. Bogdan Cvetković franjevac iz susjednog iločkog samostana, a vjernici su se molitvama i mnoštvom plaćenih sv. Misa odužili svom "crkvenom ocu" koga su od milja svali "deda".

župnik

SLOVACI SVEČANO PROSLAVILI SVOJU ZAŠTITNICU

15. rujna u slovačkoj župi Selenča svečano je proslavljena svetkovina Žalosne Gospe, zaštitnice Crkve među Slovacima.

Svečanu Misu po rimskom obredu, a slovačkim jezikom služio je grkokatolički biskup Slavomir Mikloš. Homiliju je održao dekan bački Lazar Ivan Krmpotić na slovačkom jeziku, istakavši kako je Gospa Žalosna formirala fizionomiju kako Crkve tako i cijelog slovačkog naroda, jer su tokom svoje povijesti morali neprestano "gubiti", jer nisu imali svoje narodne i crkvene samostalnosti. Zato im je Gospa, koja je znala izgubiti sve, pa i svoga vlastitoga Sina i u Njemu i samoga Boga, bila nadahnuće i snaga njihovih predaka. Žalosna Gospa je nadahnuće njihove vjerničke sadašnjosti i još više budućnosti, jer samo oni koji znaju "izgubiti" svoj život, ti ga dobivaju. Roditelji koji rađanjem djece "gube" svoj sadanji život, ostaju živjeti u novim pokoljenjima. Na kraju slavlja koje je završilo svečanom procesijom sa likom Žalosne Gospe, narodu se je obratio i biskup Slavomir Mikloš, zahvalivši im se na pozivu i poželio im svaki blagoslov Božji u životu.

L I K

SUBOTICA

POBOŽNOST PREČISTOM SRCU MARIJINU

U petak, 29. studenog započela je omiljena pobožnost subotičkih vjernika. To je pobožnost u čast Prečistom Srcu Marijinu. Obavlja se od pamtivijeka. Pobožnost traje sve do svetkovine Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije, kad se završava svečanom biskupskom svetom misom. U katedrali je za tu priliku izložen kip Fatimske Gospe. Svaki dan djevojke predmole kronicu a zatim slijedi sveta Misa i propovijed na određenu temu.

Na uspomenu II. Vatikanskog sabora koji se završio na svetkovinu Bezgrešne 1965. godine, propovjednici ove godine govore propovijedi na temu poruka Sabora pojedinih staležima. Cijela se pobožnost obavlja u vrijeme zasjedanja Sinode biskupa. Stoga vjernici danomice mole za sinodalne oce, kao i za uspješan rad sinode. Uvodnu propovijed i svetu Misu na dan 29. studenog održao je naš biskup Msgr. Matija Zvekanović. O poruci II. Vatikanskog sabora državnici govornici su svećenici Stjepan Beretić i Lazar Ivan Krmpotić.

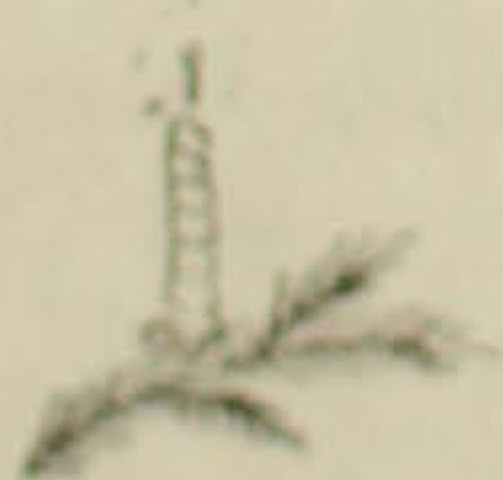
Andrija Kopilović je vjernicima predstavio saborsku poruku ljudima misli i znanosti, Andrija Đaković je predstavio poruku Sabora upućenu umjetnicima. Što je Sabor progovorio ženama, o tome je vjernicima govorio Marko Forgić. Karmelićanin o. Mato Miloš govorio je o saborskoj poruci radnicima. Franjevac o. Miljenko Holzleitner je razradio poruku siromasima, bolesnima i svima koji trpe. O poruci mladima progovorio je uoči svetkovine Bezgrešne Andrija Anišić.

Svaka je propovijed marijanski nadahnuta. I svaka je donijela osvježenje. Pobožnost je zaključena svečanom biskupskom svetom Misom. Progovorio je sam Biskup, koji je dvadeset godina prije i sam sudjelovao u radu Sabora. Lijepa pobožnost zaključena je već uobičajenom obnovom posvete Bezgrešnom Srcu Marijinu. Još jednom je grad Subotica i Subotička biskupija povjerena ljubavi i zaštiti Blažene Djevice Marije.

IZLOŽBA O II. VATIKANSKOM SABORU

Za vrijeme trajanja pobožnosti Prečistom Srcu Marijinom, koja se obavlja u našoj katedrali - bazilici, u zgradi gimnazije "Paulinum" priređena je izložba o Saboru i poslijesaborskom vremenu. Vjernici su svaki dan mogli pohoditi brižljivo uređenu izložbu. Rad Sabora i njegov značaj postao je tako još bliži ljudima. Što su u Katedrali svaki dan slušali, mogli su vidjeti na slikama i u tekstovima na izložbi.

župnik

SUBOTIČKI KATEDRALNI ZBOR

"ALBE VIDA KOVIĆ" U ZAGREBU

Kao završna svečanost Evropske godine glazbe 1985. (povodom 300. obljetnice rođenja Friedricha Hendela, 1685 - 1759; Johanna Sebastijana Bacha, 1685 - 1750; Giuseppea Domenica Scarlatija, 1685 - 1757; i 400. obljetnice rođenja Ivana Marka Lukačića, 1585 - 1648.) i Godine mladih upriličen je koncert katedralnih zborova, koji je održan u subotu, 23. studenog 1985. godine u Zagrebu, u franjevačkoj crkvi sv. Franje na Kaptolu pod pokroviteljstvom Instituta za crkvenu glazbu Teološkog fakulteta.

Crkva je bila prepuna, ali premala da primi sve ljubitelje crkvene glazbe, kako mladih, tek stasalih za ovu vrstu glazbe, pa do odraslih i naših dragih snaša sa sjevera Bačke, koje su smogle snage za taj dugi put na ovakvu svečanost.

Na zvršnu svečanost Evropske godine glazbe došli su katedralni zborovi iz dobro nam poznatih i muzički obdarenih gradova kao što su Banja Luka, Dubrovnik, Mostar, Rijeka, Split i Zagreb. Poziv da i subotički katedralni zbor "Albe Vidaković" sudjeluje na toj svečanosti bio nam je veom drag, a ujedno i izazov da se i mi Subotičani ogledamo na muzičkom polju sa zborovima spomenutih gradova.

Na svečanom zajedničkom koncertu u Zagrebu subotički katedralni zbor "Albe Vidaković" otpjevao je tri skladbe:

G.F. Hendel: Slava Ti, Kriste Bože naš (zbor iz oratorija "Juda Makabejac"); J.S. Bach: Isusa mog ne puštam i A. Vidaković: Magnifikat.

Na orguljama je pratila Jelena Demšedi.

Poletne riječi voditelja i oduševljen prijem publike dali su zboru podsticaj da dade sve od sebe. Urodio je plodom dugogodišnji samoprijegoran rad članova našega zbora, a posebno strpljivost i sposobnost s. Mirjam Pandžić, koja je svoju ljubav prema glazbi i znanje prenijela na nas.

Ovaj uspjeh je velika obaveza našeg zbora da nastavi s radom u njegovanju lijepo glazbene umjetnosti.

Bili smo dostojni predstavnici Subotice. Ova velika svečanost i drugi ambijent i izazov drugih zborova podstakli su naš katedralni zbor "Albe Vidaković" da pokaže svoje pravo umijeće i vrijednost pa tako dostojno predstavi Suboticu, grad na sjeveru Bačke, sa svojim salasima i veselim ljudima. Ponosni smo što naš katedralni zbor nosi ime Subotičanina Albe Vidakovića, velikog hrvatskog muzikologa, skladatelja i osnivača Instituta za crkvenu glazbu Teološkog fakulteta u Zagrebu.

Nakon koncerta članovi zbora su pohodili kazu u Novoj Vesi kod Kaptola, gdje je zadnjih godina živio Albe Vidaković i spomen ploču su okitili lovor vijencem

Sutradan, u nedjelju ujutro na sv. Misu u pola 8 sati zbor je pjevao u karmelićanskoj crkvi u Remetama, a zatim obogaćeni lijepim doživljajima i slojmovima vratili smo se autobusom u naš rodni grad.

Ivica Perčić

O G L A S

O G L A S

DRAGI PRIJATELJI !

DRAGI ČITATELJI !

Objavljen je Vaš kalendar "Subotička Danica" za 1986. g.

Neka ne bude nijedna naša kuća bez ovog kalendara.

"Subotičku Danicu" možete kupiti u Vašim

župnim crkvama

ili u Vašim župnim uređima.

Kalendar je bogat sadržajem.

Ima poučnih članaka, pjesama i pripovjedaka.

Za svakog ponešto.

Uzmite i čitajte pa ćete se sami u to uvjeriti.

DAN STARIH I BOLESNIH

Mladi u našoj vjeronaučnoj zajednici dugo su razmišljali o činjenici da "ljubav učinjena drugom vraća se u vlastito srce"! Zato su u župi Isusova Uskrsnuća oni uz pomoć vlč. Bele Stantića i č.s. Bernardice Đukić organizirali "Dan starih i bolesnih". Osiguran je bio prijevoz autom svima onima koji ne mogu dugo pješaćiti ili koji uopće ne mogu hodati. Vlč. župnik je služio sv. Misu za stare i bolesne, a poslije sv. Mise mladi su izveli recital koji su sami priredili. Svi prisutni, stari i bolesni, dobili su i male uspomene kao sjećanje na ovaj susret. Stari su bili presretni. Dok su se razilazili svojim kućama, u ušima im je odzvanjao refren pjesme koju su im pjevali mladi: "Ima netko tko te voli, ima netko tko te zna, njemu podaj svoje boli, više nećeš biti sam!"

Župljanka

SUBOTICA

POBOŽNOST U ČAST SV. NIKOLE TAVELIĆA

U župi sv. Juraja u Subotici i ove godine održana je trodnevna pobožnost u čast sv. Nikole Tavelića, 12 - 14. studenog. Kroz tri večeri propovjednici (vlč. gg: Joza Miloš, Andrija Anišić i p. Andrija Matić) prikazali su vjernicima mučenički lik i lik sveca svjedočanstva vjere. Po običaju završnu propovijed i svečanu sv. Misu imaju oci Franjevci. Ove godine je na završetku gostovao i pjevao pod svetom Misom staroslavensku Misu, katedralni zbor "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. Mirajam Pandžić.

Susret sa pjevačima i prisutnim svećenicima poslije završetka pobožnosti u vjeronaučnoj dvorani župe bio je prijateljski i srdačan.

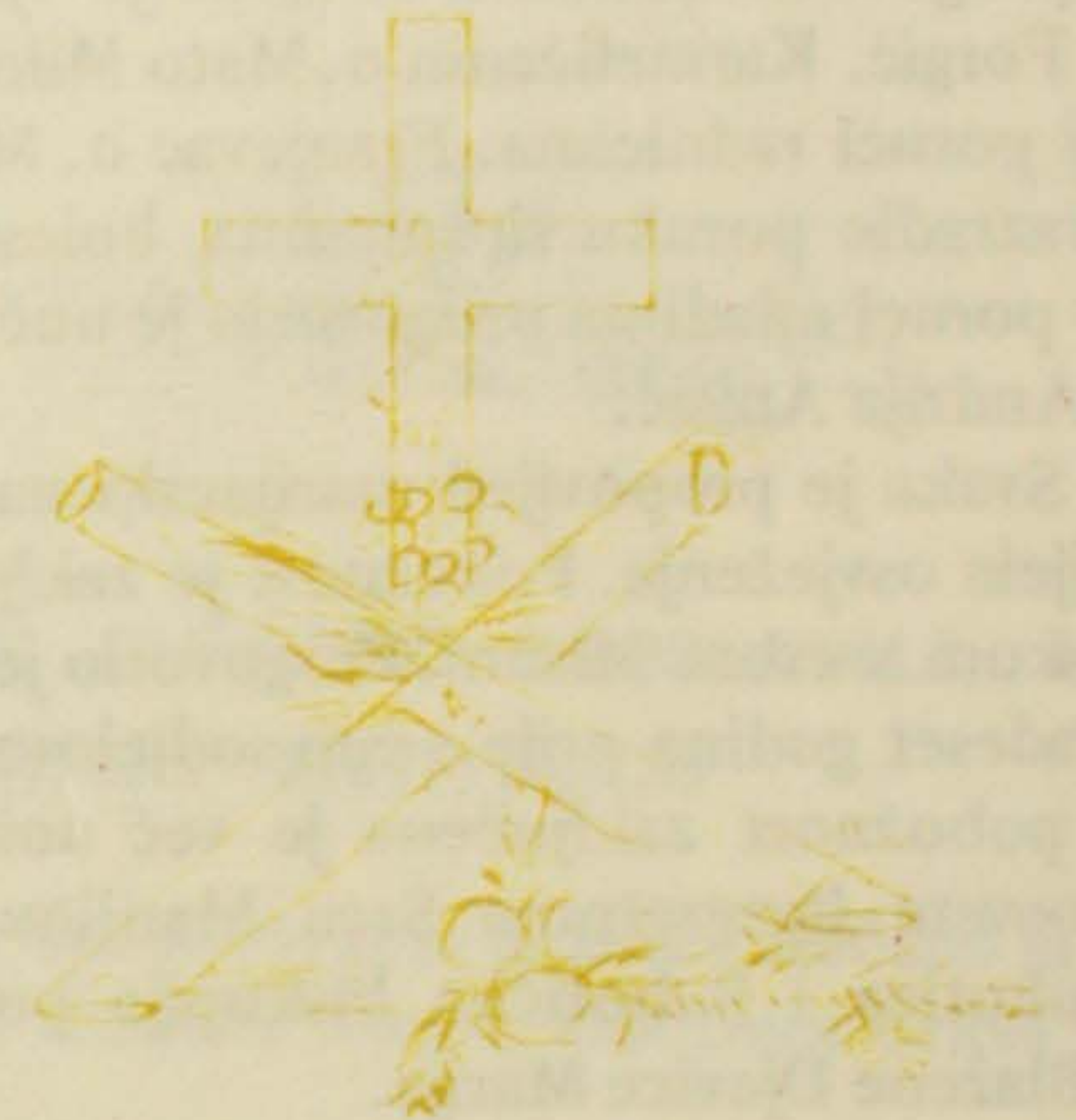
župnik

U ILOKU ZAPOČELA JUBILARNA GODINA SV. IVANA KAPISTRANSKOG

23. listopada, na liturgijski blagdan sv. Ivana Kapistranskog u franjevačkoj crkvi u Iloku, gdje je 1456. godine umro i pokopan sv. Ivan - biskup đakovačko - srijemski Mons. Ćiril Kos otvorio je jubilarnu godinu u povodu 600. obljetnice svečeva rođenja (1386 - 1986).

Svečanom koncelebriranom Misom, koju je predvodio biskup Ćiril Kos, otvoren je ovaj jubilej. O. Rajko Gelemanović, provincijal hrvatske franjevačke provincije, u svojoj homiliji iznio je okvirni program proslava na župskom, provincijskom i biskupijskom nivou. Predviđaju se hodočašća na mjesto svečeve smrti i pokopa u Ilok iz raznih krajeva cijele naše domovine. Sprema se znanstveni simpozij o životu i djelu sveca. Iločki samostan kani postati centar koji sabire sve o štovanju sv. Ivana Kapistranskog. U tom smislu je već puno učinjeno. Otvorena je izložba akademskog slikara Stanka Zubovića koji je na platnima oslikao cijeli život i djelo sv. Ivana Kapistranskog. Pokupljeno je dosta tiskanih materijala o svecu na hrvatskom, talijanskom i mađarskom jeziku. Sve je to izloženo u prostorima samostana za to uređenima. Na slavlju je našu domaću Crkvu zastupao župnik iz Bačke Palanke, Lazar Ivan Krmpotić.

Z. K.

"BAČKO KLASJE" izdaje: Bački dekanatski ured. Bačka Palanka. GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Mr LAZAR IVAN KRMPOTIĆ. 21400 Bačka Palanka, Trg Bratstva i Jedinstva 30. Telefon (021) 74-423. Uređuje: UREDNIČKO VIJEĆE. - Suradnje i dopisi se šalju na adresu odgovornog urednika. ADMINISTRACIJA LISTA: Župni ured Isusova Uskrsnuća, 24000 Subotica, Gajeva 2. Telefon (024) 21-496. Narudžbe i uplate slati administraciji.

Oslobodeno od poreza na promet na osnovu mišljenja Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu, Novi Sad, br. 413-523/78 od 27.X.1978.g.

TISAK: "GLOBUS" Centar za umnožavanje i prepisivanje
(Štamparija za brzu uslugu)

Ivana Milutinovića 118
24 000 Subotica

Blaško Gabrić
Tel: (024) 752-727